

De Koninginne-feesten. — De uitvaart en begrafenis van Erzberger. — De oudste schrijftaal. Interessant geïllustreerd artikel. — Het Gooiland. Met schitterende foto's. — De ramp te Mierloo.

No. 10
(36)
7 Sept.
1921.

PER NUMMER
20 CENT.
VOOR WEEK-
ABONNÉ'S
17½ CENT.

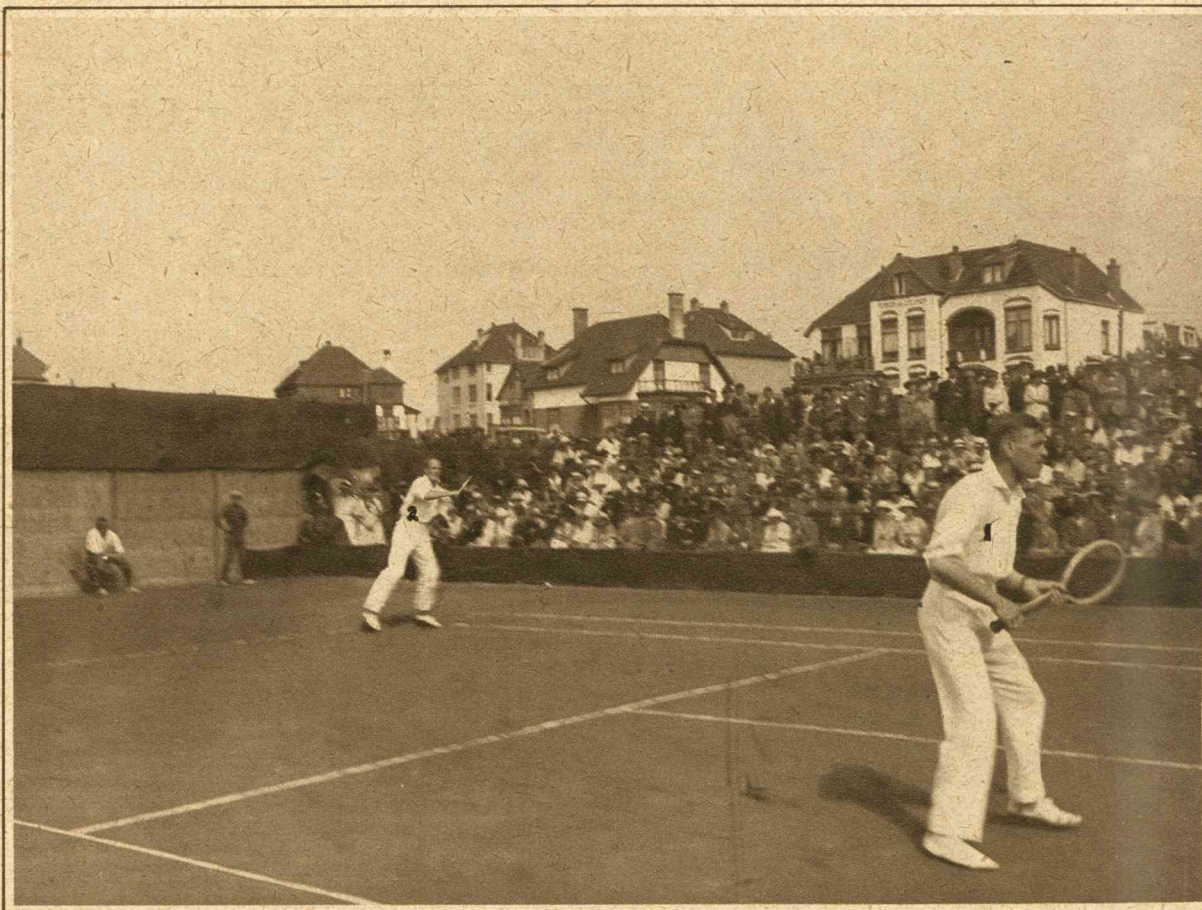
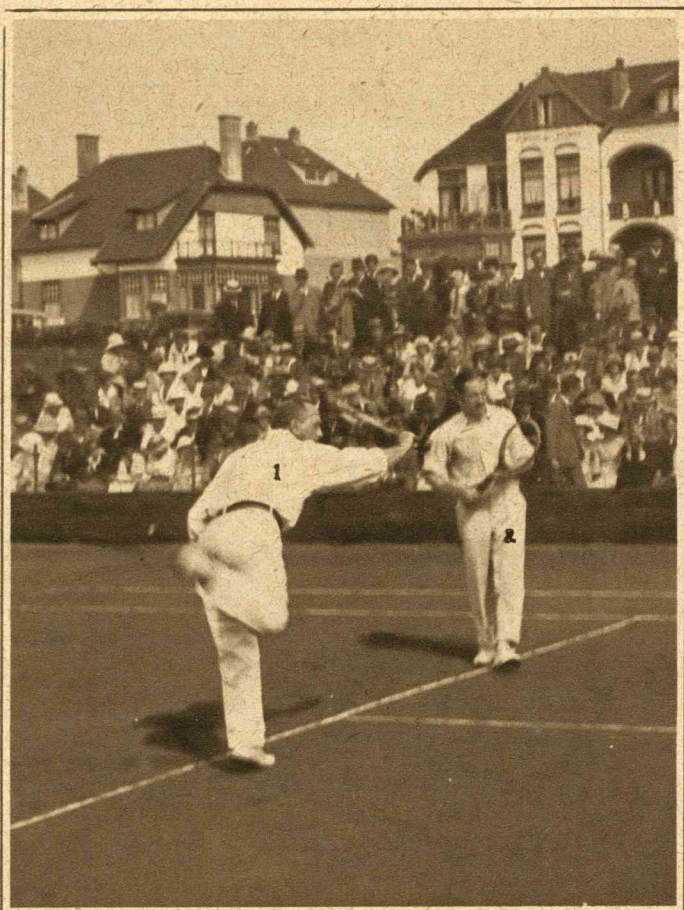
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

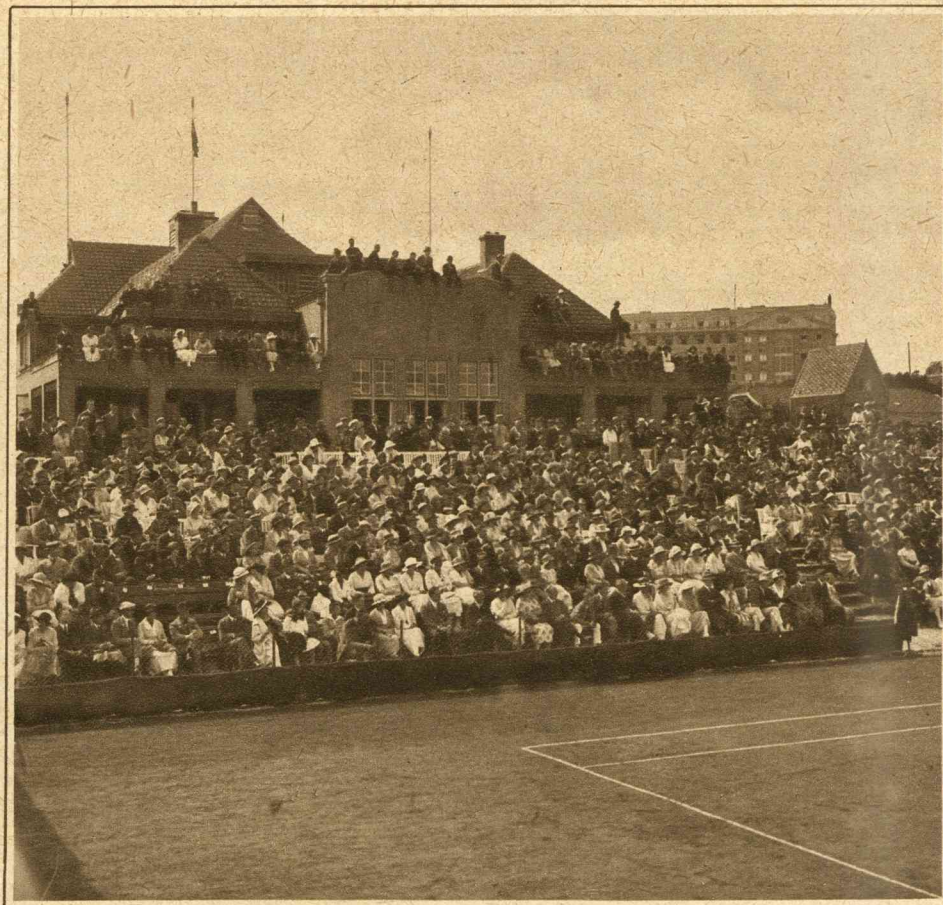
A. W. SIJTHOFF & UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25
FRANCO
PER POST
f 2.50

DE TENNISWEDSTRIJD HOLLAND-ENGELAND

Op de terreinen van het „Casino” te Noordwijk aan Zee had 3 en 4 September de tenniswedstrijd Holland-Engeland plaats, die door de Engelschen met 7—4 gewonnen werd. Wij geven van deze interessante wedstrijden, hierboven, links: de Engelschen Roper Barrett (1) en Kingscote (2) in actie. Rechts: De Hollanders v. Lennep (1) en Diemer Kool (2) bij 't spel.

Links: Een fraaie overzichts-kiek van het veld. Rechts: De belangstelling van het publiek op Zondag. Naar schatting waren er toen ongeveer 3000 mensen aanwezig.

DE OUDSTE SCHRIJFTAAL

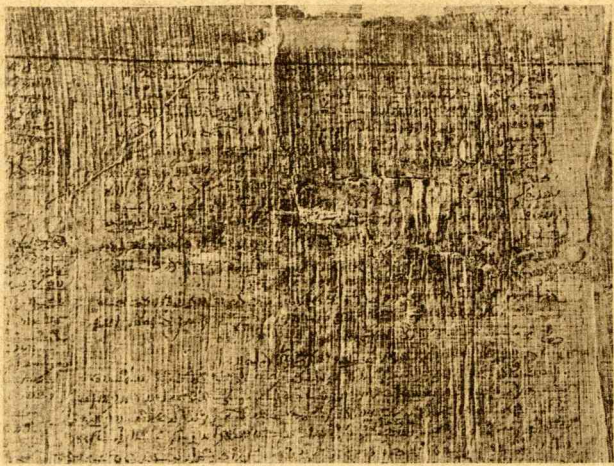
Als men zich verdiept in de lectuur van een mooi boek en half automatisch de letters verslindt, die zich dan onmiddellijk in onzen geest weer reconstrueeren tot beelden en gedachten, — dan komt men er zelden toe, zich af te vragen, hoe die letters zijn ontstaan en wie de schrijftaal heeft uitgedacht; en waar, en wanneer?

Wij zijn er zóó aan gewoon geraakt dat de ideeën die de schrijver in de ons zoo bekende teekens heeft gedrukt, door ons uit diezelfde teekens weer worden opgebouwd, dat het lijkt alsof het altijd zoo is geweest. Het lezen en schrijven behoort zelfs tot de allergewoonste der menselijke kundigheden.

Toch moeten we een heel eind in de geschiedenis terug, om den oorsprong eener schrijftaal te vinden. Onze naspeuringen voeren ons dan tot de oude Egyptenaren, wier schrift, zooal niet het oudste, dan toch één der oudste is.

De hooge geestelijke cultuur die dit wonderlijke volk reeds bij het begin van den historischen tijd toonde te bezitten, heeft het ongetwijfeld voor een groot deel te danken aan het sublieme schriftsysteem dat het reeds in den oertijd heeft uitgevonden en tot ontwikkeling gebracht. Dit hiërogllyphenschrift omvat een menigte van afbeeldingen, wier beteekenis in de meeste gevallen niet moeilijk te vatten is.

Reeds in de alleroudste inscripties treedt het egyptische schrift kant en klaar als een fijn doorwerkt oeuvre te voorschijn. Van onbeholpen vooroefeningen bespeurt men niets. Wel heeft het zich in den loop der verdere eeuwen, ook in verband met, en ten behoeve van, de toenemende beschaving, gewijzigd; doch ten allen tijde hebben de egyptische schrij-

Hoe een oude papyrus er uitziet.

Vierentwintig oud-egyptische letterteekens.

	maan		soldaat
	oog		rund
	zon		roeien
	ster		vliegen
	ploeg		pikken

Oud-egyptische woordteekens en werkwoorden.

Stèle no. 1

vers in dit samenstel van beelden en teekens hunne gedachten weten uit te drukken, de verhevenste zoowel als de meest alledaagsche; abstracte en gecompliceerde, zoowel als de eenvoudigste handelscorrespondentie.

Oorspronkelijk beeldde men een zichtbaar voorwerp af met eene teekening ervan. Men schreef *maan* met het teken van een maansikkel; voor *oog* werd een oog, voor *zon* een zonnebeeldje, voor *ster* een vijfhoekige ster geteekend; terwijl men het woord *ploeg* aanduidde met de afbeelding van een ploeg. De beeltenis van een knielenden *schutter* beteekende soldaat; een *koe* werd weergegeven door het beeld van een rund.

Met de werkwoorden ging het iets minder eenvoudig; hier trachtte men door middel van hiërogllyphen de handeling uit te drukken, b.v. *roeien* door twee armen die een roeispaan hanteeren; *vliegen* door een vliegende vogel; *pikken* door een pikkenden ibis, enz.

Woorden waarvoor men geen geschikt teken kon vinden, werden uitgedrukt door andere woorden, die wel is waar een andere beteekenis, doch dezelfde klankwaarde hadden; zooiets als b. v. in onze taal het woord *Scheppen* (uit niets voortbrengen) en *Scheppen* met een emmer; waarvoor de egyptenaar allicht een waterkruik zou hebben gezet. Het beeld van een *kruikje* dat oorspronkelijk n w, de kruik, had beteekend, werd kortweg voor elke syllabe n w gebruikt. Zoo maakte men van het beeld der hand een t en de mond werd een r, terwijl de slang als Z dienst deed.

Talrijk waren de hulpmiddelen waardoor men het aanvankelijk wel wat stugge en onhandelbare hiërogllyphenschrift meer lees- en plooibaar wist te maken. Zoo maakte men gebruik van bepaalde leesteekens die achter het betreffende

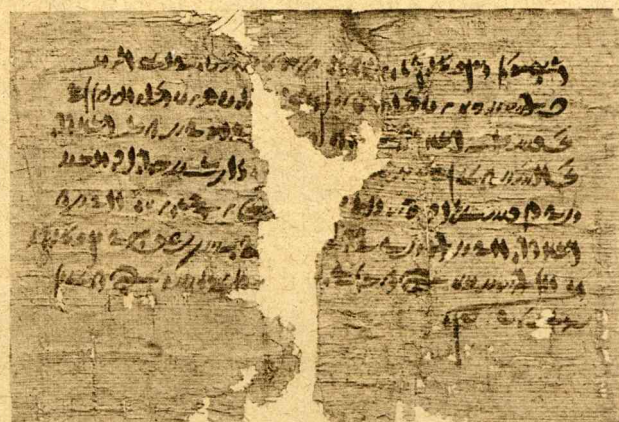
woord werden geplaatst om er den zin van toe te lichten; achter het woord opstaan ((t w n) zette men een paar beenen, om aan te geven dat het hier eene handeling van voortschrijden betreft. Achter *drinken* s w r plaatste men de figuur van een man met de hand aan den mond, enz.

Zoo kan men in het hiërogllyphenschrift vier klassen onderscheiden.

De eerste omvat 24 letterteekens (zie afb.) die echter in geen verband staan met ons alfabet, en waarbij valt op te merken dat het eerste en derde teken (in de eerste kolom van boven naar onder gelezen); dienen tot het weergeven van een eigenaardigen keelklank die ons evenmin bekend is als de eigenlijke *uitspraak* der egyptische taal; de ouden beschikten in hun tijd nog niet over gramophonen waarmee ze hun stemgeluid konden vereeuwigen; toch weten wij omtrent die uitspraak wel een en ander. De letters met een punt er onder behooren tot het scherp uitgesproken type: h, k, t, z. De eerste ch van het lijstje klinkt als in ons *ach*; de tweede als in het duitse *ich*; terwijl de s weer een andere klank heeft dan de onze. De belangstellende lezer vindt op onze illustraties met een weinig moeite tal van letterteekens terug die op ons staatje voorkomen.

De tweede klasse bestaat uit gecombineerde letterteekens als mr, wr, nw, enz. De derde klasse bestaat uit de woordteekens en de vierde uit de verklaringsteekens.

Al deze teekens werden nevens elkander gebruikt volgens vaste regels die van oudsher geldig waren. Ze vertegenwoordigen echter uitsluitend *medeklinkers*; de eigenlijke *klinkers* ontbreken in de egyptische schrijftaal en hun juist gebruik werd aan de discretie der taalkundigen overgelaten. Eene andere eigenaardigheid van dit schrift is dat het van

Demotisch schrift.

rechts naar links werd geschreven, behoudens eenige uitzonderingen waarin het omgekeerde het geval was.

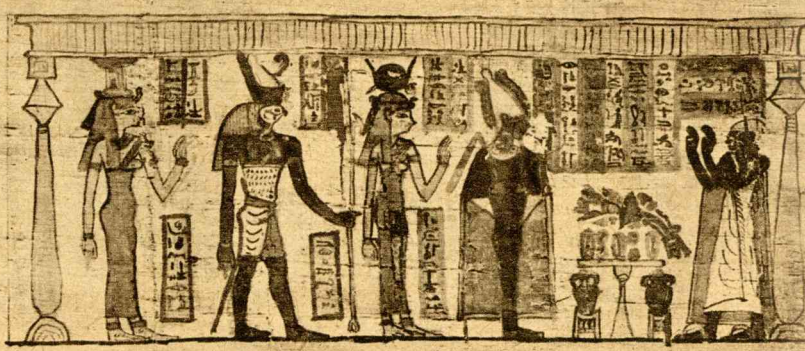
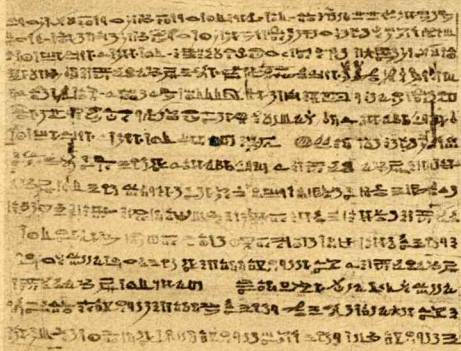
Men *schreef* met een rieten pen en roode en zwarte verf op papyrus dat uit den stengel der papyrusplant was vervaardigd. Men *bijtelde* het schrift in kalksteen, marmar, graniet enz.

Men *schilderde* met schier onvergankelijke verfstoffen op wanden, mummiekisten, grafstèles etc.

Stèle no. 2.

Uit den aard der zaak is het papyrusschrift molliger, soepeler en vrijer dan het gebijtelde schrift. Dit laatste echter met zijn scherpe contouren, zijn heerlijk reliëfwerk en zijn vaak schitterende uitbeelding der figurale voor-

Gedeelte uit het Doodenboek, in hiëratisch schrift.

stellingen, behoort volgens de meening van velen tot het volmaakste wat de egyptische calligraphie ons heeft nagelaten.

Wat nu de meerdere of mindere fraaiheid van het schrift betreft, deze hangt natuurlijk geheel af van smaak en bekwaamheid der schrijvers. Het zal toentertijd wel precies zoo geweest zijn als thans bij ons: de één schrijft netjes, de ander slordig. En er werden ook veel fouten gemaakt vooral door copisten die hun voorbeeld niet verstonden en er dan maar lukraak op los schreven. Doch wat nood! Een ervaren egyptoloog van tegenwoordig corrigeert zoo'n foutief oeroud handschrift met hetzelfde gemak, waarmede een schoolmeester de cahiers zijner leerlingen naziet!

De alleroudste geschriften zijn met zuivere *hieroglyphen* geschreven, later werd voor het schrift in het dagelijksche leven een verkort hiërogllyphenschrift, het *hieratische* gebruikt en weer later het nog meer verkorte en afgeronde *demotische*, dat wel eenigszins op stenografie gelijk.

En wat schreven die Egyptenaren nu eigenlijk met hun mooie wonderlijke teekens?

Hun litteratuur is zeer uitgebreid en voor een groot deel

Van lyrische poësie hebben ze ons weinig nagelaten; doch hun minneliederen en drinklieden zijn zeer bekoorlijk en bevatten tal van origineele zinnen en vergelijkingen. Ook voor rijmspreuken en leerdichten hadden ze een bepaalde voorliefde. Hun poësie onderscheidde zich van het proza meer door een bijzondere woordenkeus dan door rhythmische behandeling en het bezigen van rijmwoorden.

Na al het bovenstaande rest ons nog ééne vraag: Hoe weten we dit alles?

Het antwoord is: Vóór ongeveer honderd jaar wisten we er nog *niets* van.

De oude egyptische cultuur was reeds vóór meer dan twintig eeuwen te gronde gegaan; het volk onderworpen door andere volken, zijn godsdienst in vergetelheid geraakt evenals zijn taal en duizenden jaren lang waren de groot-sche resten zijner majestueuse tempels, pyramiden, sfinxen en obeliskken onder het gloeiende zand der woestijnen bedolven en hebben hunne mummies rust gevonden in den doodslaap die eeuwig duren moest. Schaarsche reizigers bezochten de ruïnes, bewonderden de hiërogllyphen, doch verstonden ze niet.

Totdat het den Franschman J. Champollion gelukte den sleutel tot het geheim te vinden en wel door de succesvolle bestudeering van eene drieledige inscriptie (den steen van Rosette) en door vergelijking der opschriften de eerste hiërogllyphen te ontcijferen.

Als door tooverslag was nu de geheimzinnige sluier die over 't alouderijk der Pharao's lag, verwijderd; tal van andere geleerden zetten het werk van Champollion voort en heden ten dage heeft men het zoo ver gebracht dat een papyrus niet meer moeizaam ontcijferd wordt, doch *gelezen*, zoo als men een Grieksch handschrift of een middeleeuwsch manuscript leest.

Uit de verwelkte bladen der beschreven papyri klopt ons nu de hartslag van ontelbare generaties die oude wonderwereld tegen; uit hunne inscripties in tempels, op monumenten en zuilen waait ons een frissche adem van leven tegemoet; men leest er hun geschiedenis zoo als zij zelf die geleefd hebben; men hoort van hunne geschillen, hun oorlogen; men ziet hun feesten en plechtigheden, men ruikt hunne offeranden; men neemt deel in hun lief en leed; de oude wereld herleeft en waar hun *spraaktaal* reeds lang uit de rei der talen is verbannen, leeft hun *schrijftaal* nog in ons midden en het oude Egypte, hóe ver ook van ons verwijderd, is ons zéér nabij gekomen.

Dank zij de voorkomendheid van de H.H. Dr. Boeser, onderdirecteur v. h. Rijks-Museum van Oudheden te Leiden en Dr. Byvanck, hoofdbestuurder van het Museum Meer-

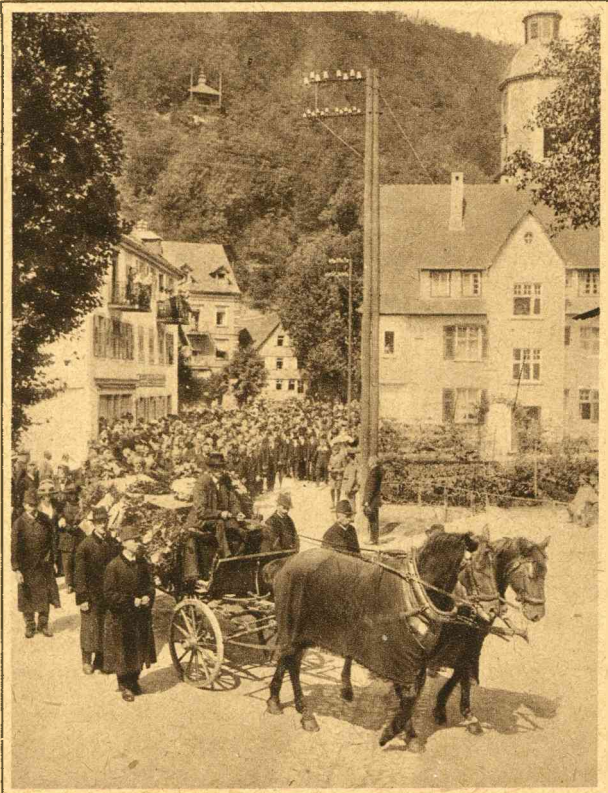
laat niet toe dat wij worden te gronde gericht," doen vermoeden dat het hier om eene ernstige zaak ging.

Van het Doodenboek, en het staatje met letterschrift maakten wij reeds in den tekst melding.

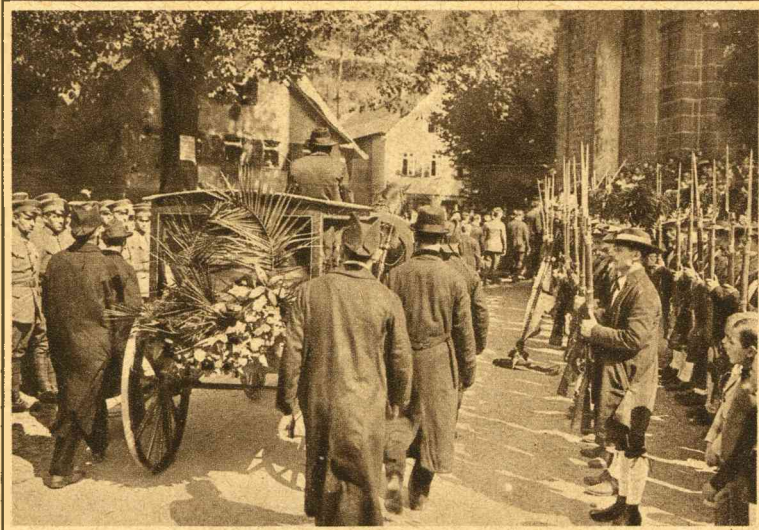
JALOEZIE

ZE stonden in den voortuin, waarop de morgenzon haar eerste stralen wierp. 't Was een mooie lentedag, vol beloften van schoonheid en koesterenden zonnenschijn.

Verhaar ging naar z'n kantoor en zooals gewoonlijk bracht zijn vrouw hem tot aan het tuinhokje, als 't weer 't eenigszins toeliet bleef ze daar staan en wuifde hem na, tot hij om den hoek verdween. Hij keek zijn vrouw onderzoekend aan. Ze scheen hem toe onrustig te zijn, 'n beetje alsof andere dingen haar geest bezig hielden. Nu wist ze toch.

DE LIJKPLECHTIGHEID VOOR ERZBERGER

Op deze pagina brengen wij eenige interessante foto's van de plechtige kerkelijke uitvaart voor den Duitschen oud-rijksminister van financiën Erzberger, die in bad Griesbach vermoord werd. — Hierboven links: De lijkstoet in de straten van Oppenau. Hierboven rechts: De weduwe (x) van den vermoorde bij den lijkdienst. Hiernaast, links: De burgerwacht uit het Scharzwald bewijst de laatste eer aan den doode. Rechts: De autoriteiten, die bij de uitvaart aanwezig waren. 1 is rijksminister Giesberts; 2 is de oud-rijkskanselier Fehrenbach; 3 is de badensche minister-president Trunk.

gewijd aan de vereering hunner Koningen en aan den dooden-dienst.

Met die koningsvergoding liep het wel eens de spuigaten uit; in onze ooren althans klinken eenigszins grappig en overdreven de vleierijen en aanbiddingen, waarmede zoo'n farao in 't ootje werd genomen, in allen ernst, en terwijl iedereen er aan meedeed.

Hoogst ernstig en indrukwekkend is daarentegen hun doodencultuur, die in al hun geschriften een voorname plaats inneemt. Een onzer illustraties geeft een gedeelte te zien van het z.g. *Doodenboek*, eene verzameling van teksten en tooverformules die den doode worden medegegeven op zijn reis naar de eeuwigheid en die hem van nut konden zijn om het eeuwige leven te verwerven.

Het ontstaan van het z.g. „oude” *Doodenboek* gaat terug tot in het oude Rijk, ja misschien wel in den voorhistorischen tijd. Later, onder de XVIIIe dynastie werd het vermeerderd met andere geschriften w. o. het boek van „datgene wat in de onderwereld is”.

In de vele hymnen die ter eere der godheid werden vervaardigd, komen vele schoone en verheven gedachten voor.

Meer tot ons hart spreken echter de talrijke sprookjes die hunne geschriften tot ons brachten en die over tovenaars, prinses en schipbreuken op eilanden handelen. De oude Egyptenaren hielden van die vertellingen en als de zware dagtaak was afgedaan, kon de landman met zijn gezin weer lang zitten luisteren naar de wonderlijke geschiedenissen der rondtrekkende vertellers.

manno te 's Hage, zijn wij in staat bijgaande illustraties te geven met een enkel woord van toelichting:

De Stèle (grafsteen) No 1. De bovenste afdeeling dezer stèle heeft in het midden een ring (cartouche) met den naam van den koning Mâtenrê; links en rechts daarvan een offerformule: *Een offer dat de Koning geeft aan Osiris, bestaande uit brood, bier, runderen en ganzen*. Boven ligt een jakhals, de god Anubis of de god Upuaut; en daarbij is geschreven: *Heer van Tazesjer*. Daarboven de gevleugelde zonnescijf.

De tweede afdeeling bevat wederom een offerformulier en op de derde of benedenste afd. komen portretten voor van verschillende familieleden van den afgestorvene.

Stèle No 2, voor den schrijver Chu, vertoont het volgende geschrift:

„Een offer dat de koning brengt; Osiris de heer van Dedu, en Anubis die op zijn berg is; de heer van het schoone land, moge hij geven een doodenoffer bestaande in brood, bier, rundervleesch en ganzenvleesch voor den geëerden... schrijver Chu,” enz.

Het bijna onleesbare stukje papyrus door ons afgebeeld is nochtans vertaald geworden, doch we moeten wegens gebrek aan plaatsruimte die vertaling tot ons leedwezen achterwege laten.

De demotische papyrus maakt voor zooverre nog leesbaar, melding van het betwisten van de ontvangst van een of ander voorwerp.

De woorden: „laat haar geen woordbreekster worden...”

dat hij straks — om 'n uur of tien — op reis zou gaan en eerst laat thuis zou komen, maar ze sprak er niet over en waarschuwde hem niet — zooals ze anders altijd deed als hij uit ging — om toch voorzichtig te zijn op reis en te zorgen, dat hij op tijd thuis was. Hij lachte altijd om haar raadgevingen, maar nu ze niet gegeven werden miste hij ze toch. Waarom was ze minder bezorgd dan anders? Was er iets, dat haar geest bezighield?

Hij stapte vlug naar z'n kantoor, terwijl hij die dingen in gedachte verwerkte. Drie jaar waren ze nu getrouwd en reeds liep een kleine nakomeling door het huis aan moeders rokken, maar nog hield hij van zijn vrouwtje alsof ze in de eerste geestdrift van hun engagementstijd waren. Daarom hinderde hem haar kleine onattentheid meer dan hij aan een ander had willen bekennen.

Hij deed snel een en ander op kantoor af en stapte met vlugge passen naar het station. Wat de vroege morgen beloofd had, was waarheid geworden: een heerlijke voorjaarswarmte omringde hem; de bloemen prijkten in schitterende kleuren, de vogels zongen en z'n hart werd weer vrolijk. Hij moest naar Raswijk, 'n klein plaatsje in 't Zuiden; hij kon er voor twaalf uur zijn; als hij gauw z'n zaken kon afdoen, was er nog wel gelegenheid wat door de heide en langs de vennen rond te stappen, want hij kon toch niet eerder dan met den trein van acht uur weg.

Dus zou hij alle gelegenheid hebben, in de prachtige natuur van Brabant wat aan ornithologie, z'n geliefkoosde studie, te doen. 'n Goed idee was 't, dat hij z'n veld-

kijker bij zich gestoken had. — Hij was precies op tijd aan 't station. Hij kon zich nog net op z'n gemak in een tweede klas coupé installeren eer de trein vertrok. Z'n blik gleed langs de eentonige arbeiderswoningen, langs den watertoren, totdat de trein de stad verlaten had en door de velden naar buiten snorde.

Juist kreeg Verhaar de groep huizen in 't oog, die een eind buiten de stad gebouwd waren en waarvan hij zelf het middelste bewoonde. Hij reisde niet veel dezen kant uit want hij had nooit geweten, dat je die vanuit den trein kon zien, misschien kwam 't ook, omdat de boomen thans nog weinig blad hadden, zoodat je er vrijwel doorheen kon kijken. Jammer dat de afstand zoo groot was, anders... Wacht, z'n veldkijker lag in het net. In één oogenblik had hij het instrument uit 't foudraal gehaald en stond hij voor het geopende portierraam. In weerwil van het schommelen van den wagon en de voorbijvliegende boomen, had hij al spoedig de aardig gelegen woningen in 't vizier. Onwillekeurig slaakte hij een kreet, die z'n medepassagiers deed opzien. In de deur van het huis stond z'n vrouw en tegenover haar, met den rug naar den trein, een heer, dien ze blijkbaar hartelijk de hand reikte. Hij tuurde scherp en juist toen het spoor een bocht maakte, zag hij nog hoe de onbekende zich vooroverboog en z'n vrouw kustte. Hij moest zich aan het kozijn vasthouden, om van z'n verbazing en schrik te bekomen. Was z'n Clara daarom van morgen zoo gepreoccupeerd geweest? Had ze plan gehad, dien man bij zich te laten komen, terwijl haar echtgenoot op reis ging voor z'n zaken, om te werken voor haar en voor hun kind? En wie was die kerel, die zich niet schaamde een getrouwde vrouw in haar eigen huis te bezoeken?

Die lange gestalte scheen hem bekend toe. Was het wellicht de koopman, die onlangs 's avonds bij hem was geweest en die toen zooveel onnoodige attenties aan z'n vrouw had bewezen? Hij beet zich op de lippen van woede. Wat kon hij doen om de beide wandaders te betrappen en zich te wreken over de schande, die ze over hem brachten?

De trein rolde rusteloos voort en bracht hem steeds verder weg van het tooneel, dat hij zooveel had aanschouwd. Hij dwong zich om rustig te denken en zette zich in z'n hoekje.

Maar zijn gedachten vlogen als bliksemstralen door z'n brein en beletten hem kalm te zijn. Hij haalde z'n spoorboekje uit den zak en bladerde erin. Plotseling kreeg hij een idee. Over vijf minuten zou de trein stilstaan aan het station Ruwaard. Er was voorloopig geen trein terug, maar zes minuten later vertrok het locaaltje uit Bolswijk naar z'n eigen stad. Van station Ruwaard naar de halte Bolswijk was een kleine kilometer, als hij geen vertraging had en de lokaltrein maar iets te laat was... Hij kon het wagen. Een paar minuten later rende hij reeds langs het boschpad, dat hem naar zijn bestemming moest voeren.

Verhaar was in zijn tijd 'n getrainde looper geweest. Meermalen had hij op de korte baan meegedongen naar

HET STANDBEELD VOOR PROF. ASSER.

Dinsdag 30 Augustus is in het Vredespaleis het beeld onthuld van wijlen den minister van staat, staatsraad, prof. Mr. T. M. C. Asser, den beroemden rechtsgeleerde die in 1913 overleed. — Hierboven een foto van het gedenkteeken.

hij voelde hoe zijn krachten minder werden. Z'n ademhaling ging sneller, het bloed steeg naar z'n hoofd en hij voelde z'n hart bonzen in zijn borst. Daar zag hij de halte en met een laatste krachtsinspanning wierp hij zich weer vooruit.

Toen hij in den trein zat, voelde hij hoe de inspanning van de laatste oogenblikken hem had aangepakt. Z'n hart werkte met oproerige slagen en scheen dan plotseling stil te staan, zoodat hij naar adem hijgend zich trachtte op te richten, als om zich te verzetten tegen de bezwijming, die hem wilde aangrijpen.

Tusschen al zijn fysiek-onwel-zijn brandde de gedachte aan wat hij zooveel gezien had door zijn hoofd. Hij wilde het bewustzijn niet verliezen, hij wilde sterk zijn en naar zijn woning gaan; de schuldigen ontmaskeren en straffen.

Als 'n gebroken man stapte hij aan zijn woonplaats uit den trein. De laatste minuten had hij met gesloten oogen in den hoek gezeten, al z'n krachten bijeenarend om zich meester te worden. Maar hij was afgetobd, geestelijk en lichamelijk; hij sleepte zich voort. De chef, die hem groette, keek hem onderzoekend aan toen hij het perron verliet, zóó bleek zag Verhaar, dat de ambtenaar naar hem toe wilde stappen en hem vragen of hij ongesteld was. Maar Verhaar ontweek de blikken en wendde zich naar den uitgang.

Op straat gekomen, trachtte hij weer met snellen pas te loopen, doch z'n krachten begaven hem en hij moest zich voor een winkel staande, aan de koperen balustrade vasthouden om weer tot zich zelf te komen. Maar de gedachte aan zijn vrouw deed hem zich vermennen; hij moest flink zijn om wat hem wachtte. Als hij maar eenmaal zijn woede had gekoeld, dan kon er gebeuren, wat komen moest; 't leven had toch geen waarde meer voor hem. Hij stelde zich voor, hoe hij den ellendeling, die hem z'n eer en huiselijk geluk roofde, zou aangrijpen en slingeren tegen den

wand, hoe hij de trouwelooze vrouw het huis zou ontzeggen, nu en voor altijd. En voor een oogenblik gaf hem de woede meer krachten, die hem in staat stelden sneller voort te gaan, totdat z'n onstuimig kloppend hart hem begaf en de nevel zich over z'n brein uitbreidde. Dan rustte hij weer even, midden op straat stilstaande, terwijl z'n lippen bewogen in fellen alleenspraak.

Zoo bereikte hij de buitenwegen en het smalle pad naar z'n woning. Nog onrustiger klopte z'n hart en hij voelde een brandende pijn aan de slapen. Dáár stond het huis, dat zoovele jaren getuige van hun geluk was geweest, dat nu voor hem altijd het zinnebeeld zou zijn van wanhoop en geschokt vertrouwen.

Het grintpad knerpte onder z'n wankel schreden. Hij haalde den huissleutel uit z'n zak en opende de deur.

Hij voelde hoe z'n krachten minder werden, maar resoluut ging hij naar binnen, stappend door den steenen gang. Daar verscheen z'n vrouw op den drempel der huiskamer, bleek en als ontsteld door z'n thuiskomst.

„Dolf,” zei ze. „Kom je nu al thuis. Ik dacht...” Maar z'n bleke gelaatskleur, zijn strakke blik deden haar ophouden.

„Ja,” zei hij en trachtte het beven van zijn stem te bedwingen. „Ik ben thuis gekomen, omdat...” Doch z'n stem begaf hem, hij voelde een donkerheid over zijn oogen komen, die hij vergeefs zocht te bekampen en vóór z'n vrouw hem te hulp kon snellen, zakte hij ineen.

Toen hij weer bijkwam, voelde hij hoe liefdevolle handen z'n hoofd schikten op 'n kussen, hoe z'n voorhoofd en polsen weldadig bevochtigd werden. Hij bleef met gesloten oogen liggen, zonder te trachten zich te bezinnen, wat er met hem was gebeurd. Even later deed hij de oogen open en zag z'n vrouw zich met angstige blikken over hem heenbuigen. Maar door den langzaam optrekkenden nevel ontdekte hij nog iemand in het vertrek en door zijn halve bewustzijn drong het besef tot hem door, dat er iets was in verband met dien tweeden persoon, dat hem beklemdde.

„Wie is dat?” mompelde hij half verstaanbaar en op het geluid van zijn stem stapte de onbekende naar hem toe.

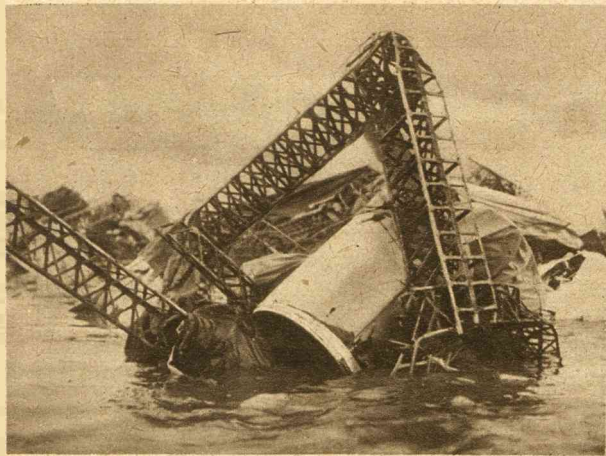
„Ik ben het, Dolf,” hoorde hij een stem zeggen en met een ruk richtte hij zich op en keek den man aan. Hij herkende z'n zwager Willem en tegelijkertijd werd hem alles weer klaar wat hem in dezen toestand had gebracht.

„Ben jij hier?” Hij wilde verder vragen, maar z'n vrouw viel hem in de rede. „Ja,” zei ze. „Je weet, dat je Willem verleden jaar in een booze bui het huis hebt ontzegt, maar och,” en ze legde haar hand op z'n wang en keek hem smeekend in de oogen, „hij is m'n eenige broer en we hebben altijd zooveel van elkaar gehouden. Nou is hij laatst even aan de deur geweest en toen heb ik hem gezegd dat je vandaag op reis moest en gevraagd of hij dan bij me kwam koffiedrinken. Doordat je nu niet wel bent geworden, heb je het ontdekt, wees nou maar niet boos. Toe, vergeef 't en worden jullie ook weer goede vrienden”.

KORFBAL-DEMONSTRATIE OP „HOUTRUST”
Zondag 28 Aug. had de Haagsche Korfbalbond een internationalen korfbaldemonstratiedag georganiseerd waar veel belangstelling voor was. Onze foto geeft een interessant moment uit den wedstrijd Antwerpen—Den Haag

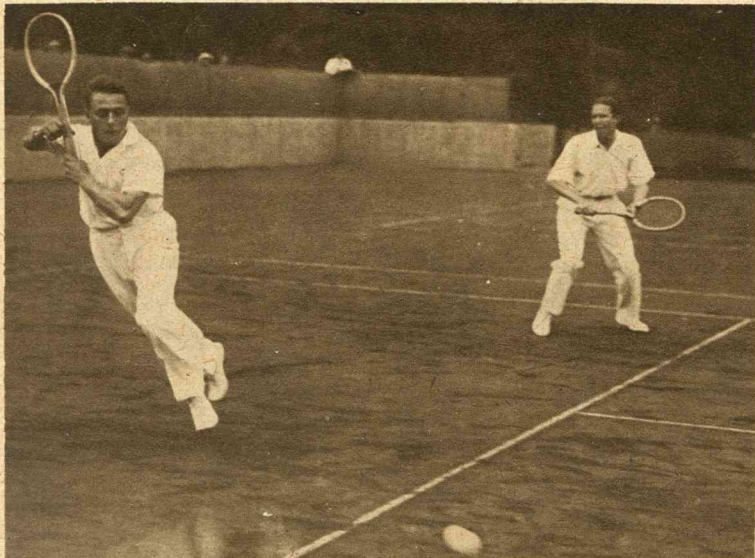
Een onzegbaar gevoel van verlichting ging door Verhaar's gemoed. Hij trachtte te spreken, maar z'n stem weigerde alle geluid. Toen reikte hij zijn zwager de hand.

DE RAMP VAN HET ENGELSCH LUCHTSCHIP „R 38”

De ontzaglijke ruïne van het luchtschip, drijvend op den Humber.

den overwinningspalm. Maar hij was thans niet zoo jong meer en gebrek aan oefening had z'n spieren stijver gemaakt. Automatisch had hij de vuisten geknepen en omhoog gebracht; het hoofd achterover geworpen snelde hij voort. Reeds had hij het grootste deel van den weg afgelegd, maar

Links:

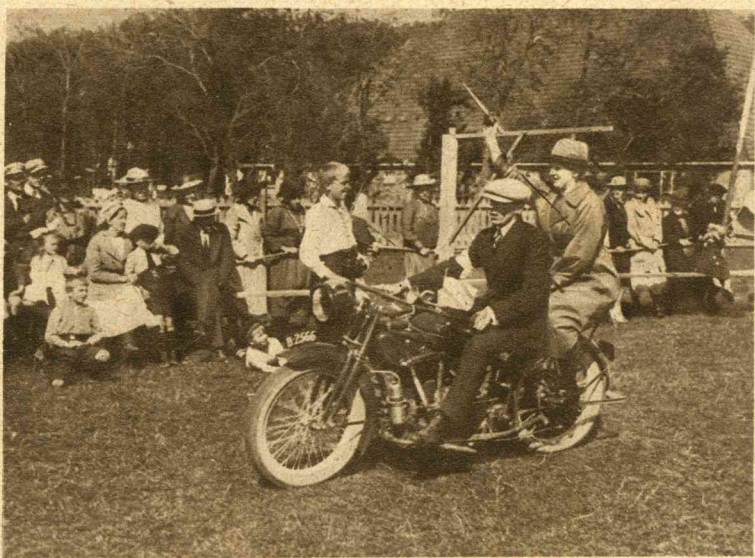
DE TENNISWEDSTRIJD HOLLAND-FRANKRIJK

die de vorige week te Arnhem gehouden werd. — De heeren Hirsch en Danet in actie.

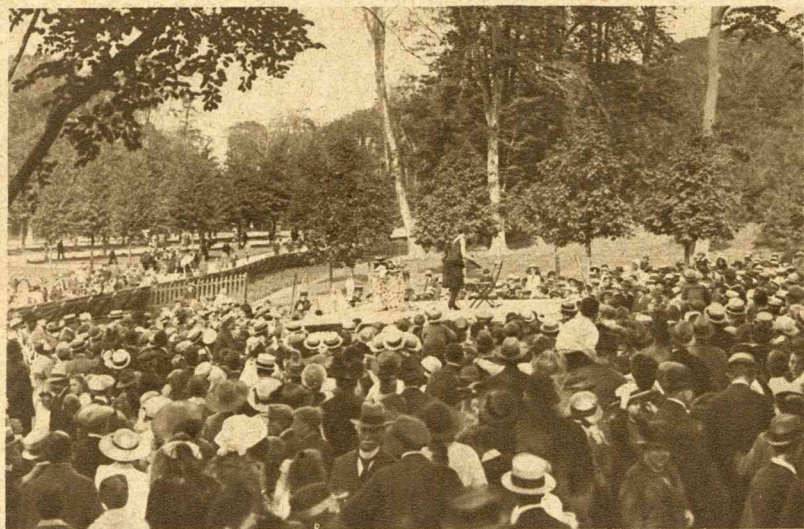
Rechts:

GROOTE MOTORFEESTEN TE BOLSWARD.

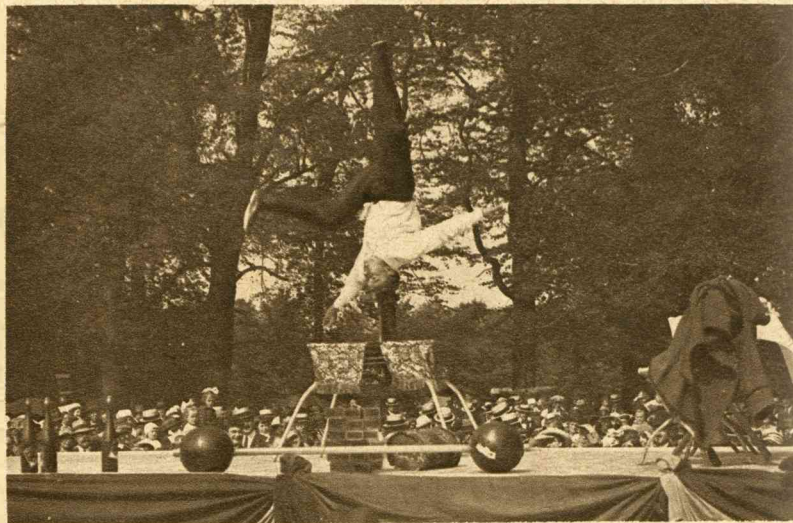
Door de Friesche Motorclub werden op 30 Augustus te Bolsward groote motor-behendigheidswedstrijden gehouden. Wij geven hierboven een aardige kiek van het nummer ringrijden.

DE FEESTELIJKHEDEN OP 31 AUGUSTUS

Ter gelegenheid van den verjaardag van H.M. de Koningin hadden in verscheidene plaatsen des lands feestelijkheden plaats. Op deze pagina vinden onze lezeressen en lezers een aantal foto's, waarop deze festiviteiten ver-
eeuwigd zijn. Hiernaast, links: een overzicht van de Koekamp te 's-Gravenhage, terwijl de verrichtingen van een jongleuse door duizenden mensen worden gadegeslagen. Rechts: Een acrobaat in de Koekamp aan 't werk.

Onder leiding van den heer v. d. Mark werd in de Koekamp ook een Zigeunerdans uitgevoerd, die zeer in den smaak van het publiek viel.

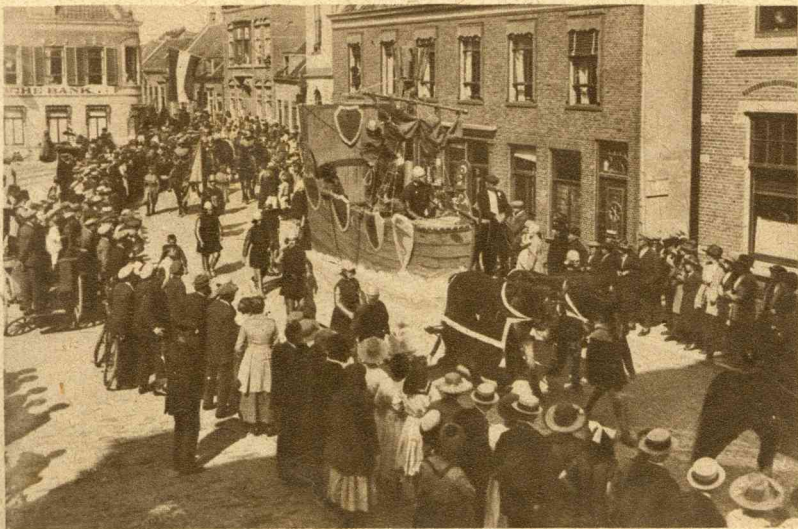

Te Amsterdam werden er o.a. op het IJclubterrein onder leiding van Henri Brondgeest Ridder-steekspelen gehouden. Onze foto stelt het Hof van den Prins van Aujou voor, de Spelen gadeslaand.

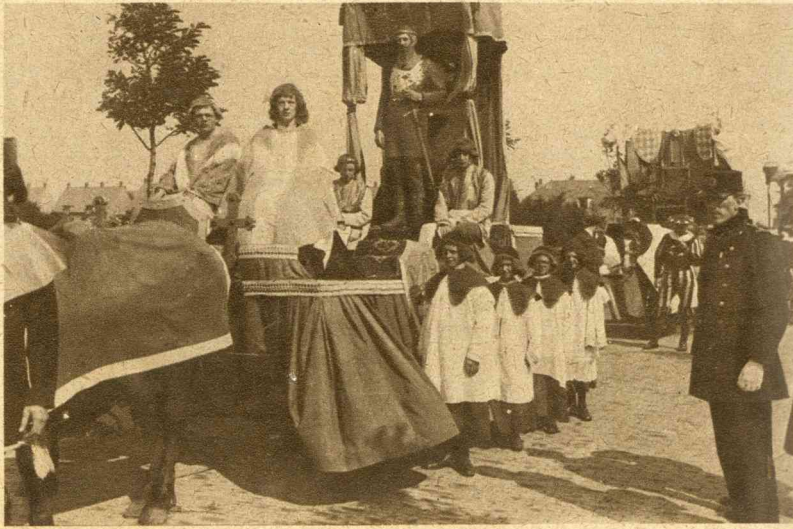
De feest-stemming te Rotterdam.

Links: Een groep Pierrots en Pierrettes poseeren voor onzen fotograaf. Midden: Een kijkje in de versierde Helmersstraat, waar het verkeer zóó druk was, dat onze fotograaf zich niet dan met groote moeite een weg er doorheen kon banen. Rechts: Een gecostumeerde muzikant die den bezoekers van de Cafés aan het Hofplein op een vroolijk wijsje onthaalde.

De Oranje-feesten te Alphen a.d. Rijn.

Ook Alphen aan den Rijn heeft op grootsche wijze feestgevierd ter gelegenheid van den verjaardag der Koningin. Er werd o.a. een gecostumeerde optocht gehouden, waarvan wij een tweetal fraaie foto's geven. Links: een overzicht van een gedeelte van den stoet. Rechts: Een der fraaiste wagens, voorstellend Jan van Arkel, Bisschop van Utrecht, later Bisschop van Luik.

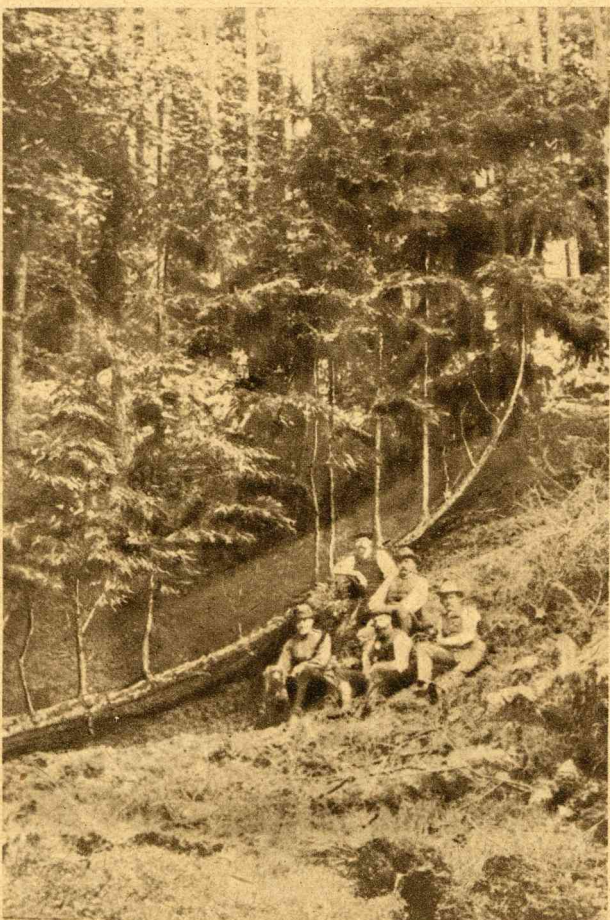
HET MYSTERIE TUSSCHEN DE KLIPPEN

DOOR
R. W. LAMMERS

et verhaal dat hier volgt, heb ik opgeteekend uit den mond van een vriend van mij, die langen tijd aan de schilderachtige kust van Normandië vertoefd heeft.

Het zal in het midden van October geweest zijn — vertelde hij — toen ik de merkwaardige gebeurtenis beleefde, die aan mijn verblijf daar bijzondere bekoring verleende. Ik had reeds besloten te vertrekken — het nã-seizoen was al afgeloopen, waardoor het leven er erg eenzaam begon te worden — maar ik wilde vóóraf nog eens een heelen dag rondlopen in dit wondermooie land van de zee, waar ik zooveel prettige dagen had doorgebracht. Nadat ik ongeveer een uur lang langs de steenachtige, nu door een onstuimige zee bestookte kuststrook gezworven had, ontmoette ik den ouden visscher Jacques Besnard. Deze man, ondanks zijn eenvoudige kleeding, tóch een imposante figuur met zijn forsche gestalte en lange golvende haren, die wel manen leken en even smetteloos wit waren als het vlokachtige schuim op de tegen de rotsachtige klippen uiteenspattende golvenkruinen, had mij vaak gezelschap gehouden op mijn zwerftochten en mij veel merkwaardige dingen verteld over het leven der visschersbevolking. Van anderen had ik gehoord, dat zich in het leven van dezen man een zeer tragisch voorval had afgespeeld. Uit piëteitoverwegingen vermeed ik te vragen, wát dat wel geweest was, weinig vermoedende, dat hij zelf het mij nog eens onthullen zou.

ZELDZAME BOOMEN.

Op de Lüneburger Heide bevindt zich een zeer interessante Pijnboom, die niet, zoals dit de gewoonte is, omhoog groeit, doch langs den grond kruipt. De takken van dezen boom verheffen zich daarentegen, zoals op onze foto duidelijk te zien is, recht de lucht in.

Nauwelijks had hij mij gezien, of hij kwam naar mij toe. „Het treft prachtig, dat ik u nu ontmoet!” riep hij mij al uit de verte toe.

„Dat zal dan ook wel voor de laatste maal zijn!” antwoordde ik, toen wij elkaar als oude vrienden de hand gedrukt hadden. „Morgen vertrek ik.”

„Dan kunt u nog een mooie herinnering naar uw land meenemen, als we gelukkig zijn. Het is nu begin October en ik moet me sterk vergissen, als „zij” straks niet verschijnt!”

Zijn geheimzinnige woorden maakten mij nieuwsgierig, vooral, waar hij de aanduiding „zij” met kennelijken eerbied uitgesproken had. Was het misschien een jeugdige schoone, de een of andere excentrieke dame, die, afgemat en beu van het enerverende strandseizoen, in de rustige eenzaamheid hier op verhaal wilde komen, en dit op gezette tijden pleegde te doen, zoodat zij een voor de visschers bekende, doch tevens om een voor mij nog verborgen reden, vereerde verschijning was? Deze en andere veronderstellingen flitsten mij door het hoofd, toen ik hem lachend vroeg, zich een beetje duidelijker uit te spreken.

Hij schudde misnoedig zijn hoofd en antwoordde: „Wat ik u nu ga vertellen, moet eigenlijk een geheim blijven van de oude bevolking van deze streek, die er nooit tegen vreemden van gewaagt, doch u is voor ons geen vreemde meer en daarom wil ik het u wel toevertrouwen.”

Toen ik nog een kind was, hechtte ik reeds bijzondere waarde aan de intrede van de maand October. Jaar in, jaar uit was ik in die maand aan de kust te vinden, nadat mijn ouders mij verteld hadden van een wonderbaarlijke verschijning, hetgeen natuurlijk onze kinderlijke fantasie uitermate prikkelde. Ik bedoel hier, en hier werd de stem van den

visscher haast fluisterend, het door mij zelf en door anderen ontelbare malen geconstateerde feit, dat op een half uur afstand van deze plek, waar de kust doorgroeft is van spelonkachtige gaten en de zee bezaaid is met gevaarlijke klippen en rotsen, zoodra de maand October is aangebroken, op enkele dagen de ongeloofelijke gebeurtenis te aanschouwen is, dat een vrouwelijk wezen uit de zee oprijst. Zij schijnt gekleed te zijn in een schitterend wit kleed en zoolang zij boven water is, lijkt zij omgeven door een doorschijnende wolk van verblindend witte druppels. Wij noemen dat de zilveren regen. Haar verschijning duurt bijna zoo onnoemelijk kort als een bliksemflits. Dan komt het ons voor, alsof zij even met hevig verlangen naar de kust staart, maar voor wij ons daarvan eigenlijk goed rekenschap hebben gegeven is zij reeds verdwenen....

De visscher zweeg en keek mij vol verwachting aan en het kostte mij moeite een spottenden glimlach te onderdrukken.

Het wonderlijke verhaal van dezen man moest natuurlijk berusten op de ongebreidelde fantasie van deze goedgelovige, onontwikkelde menschen, die aan een wellicht doodeenvoudig natuurverschijnsel, welks aard ik nog niet vermocht te doorgronden, in landelijke bijgeloovigheid een overdreven betekenissen gehecht hadden.

Besnard moet den twijfel in mijn oogen gelezen hebben, want hij vervolgde op verontwaardigden toon:

„U gelooft mij natuurlijk niet! Er zijn er meer geweest zooals u, die mij uitlachten, doch héél anders spraken, toen zij het zélf gezien hadden.”

Bij deze woorden keek hij even nadenkend voor zich uit. Er kwam een droevige trek op zijn markant gezicht. En ik hoorde hem eenige malen de vraag mompelen: „Zou ik het wel doen? Zou ik het wel doen!” Daarop een gebaar makend, alsof hij een onaangename gedachte verdreef: „Nu, dan moet u het ook maar zien!”

„Goed, Besnard! Laat mij het eerst zien, want je kunt toch niet van mij vergen, dat ik dat vreemde verhaal zoo maar onvoorwaardelijk geloof?”

Wij wandelden langzaam naar de door den ouden visscher aangegeven plaats. Dit gedeelte van de kust zag er precies zoo uit, als Besnard mij beschreven had. De geweldige rotsblokken, die grillig in de branding van de zee verspreid lagen en welker koppen zwart en dreigend boven het water uitstaken... de golvende kust met haar geheimzinnige, gapende spelonken, en de roerlooze stilte rondom ons, dit alles tezamen mét de herinnering aan het mysterieuze verhaal van dien fantastischen visscher, schiep voor mij een atmosfeer, die intens bekoorlijk en griezelig tegelijk was, maar die ik toch voor geen geld ter wereld gemist zou willen hebben.

Wij hadden eenige minuten zijgend naast elkaar gezeten op een van de rotsblokken bij den zestrand, toen het mij plotseling inviel hem te vragen, of de verschijning van die vrouw ieder jaar in October geen bijzondere betekenis had en ik voelde mij erg dwaas, dat ik hem die voor de hand liggende vraag niet eerder gesteld had.

„Natuurlijk heeft zij die!” luidde het ietwat ongeduldige antwoord. Ik kon evenwel bemerken, dat de kustbewoner welwillender gestemd was, nu hij uit mijn vraag kon concluderen, dat ik zijn verhaal niet heelemaal als een grap beschouwde. Ik was werkelijk benieuwd naar het weefsel van verdichtelsels, waarin zij wat ik een natuurverschijnsel vermoedde, gehuld zouden hebben.

Besnard wees mij op een kasteel, dat op eenige kilometers van ons op een bergtop stond en in die ijle ruimte veel op een adelaarsnest geleek.

„Op dit kasteel”, vertelde hij plechtig, „leefde in lang vervlogen eeuwen een ridder, die een wonderschoone vrouw de zijne mocht noemen. Hun leven was zonnig en leek een subtiële droom van liefde. De ridder ging veel zwemmen tusschen de klippen en zijn vrouw sloeg hem dan van uit de hoogte van het kasteel gade met angst in haar hart. Eens gebeurde het in den herfst, dat de ridder zich roekeloos te ver in zee gewaagd had en bij zijn terugkeer tevergeefs door de onstuimige branding van de kust trachtte te komen. Hij verdween in de diepte als weggezogen door een vreeselijke macht. De edelvrouw, die hem had zien zinken, ijde radeloos naar beneden, stortte zich in zee in wild, onberedeneerd verlangen haar gemaal te redden. Na een hevigen strijd in de woeste branding volgde zij den ridder naar de diepte. In de jaren, die volgden op deze verschrikkelijke ramp, zagen de kustbewoners ongeveer op denzelfden dag, waarop het onheil had plaats gevonden, een vrouwengestalte uit de zee oprijzen, die zoekend de wijde watervlakte aftuurde en dan plotseling weer verdween. Dan zeiden zij, die de verschijning gezien hadden, tot elkaar: De edelvrouw is weer geweest om den ridder te zoeken!”

De visscher zweeg en staarde peinzend over het eindelooze water. Ook ik zweeg, onwillekeurig ontroerd van deze legende, die weliswaar sober was, maar in dit onvergetelijke trieste milieu van woeste kustlanden en monotoon gerommel van woelige branding een schijn van realiteit kreeg en even mijn geheugen deed rondlopen in de wereld der sagen en mythen. En ik moet bekennen dat ik met ongeveinsde interesse de komende dingen afwachtte.

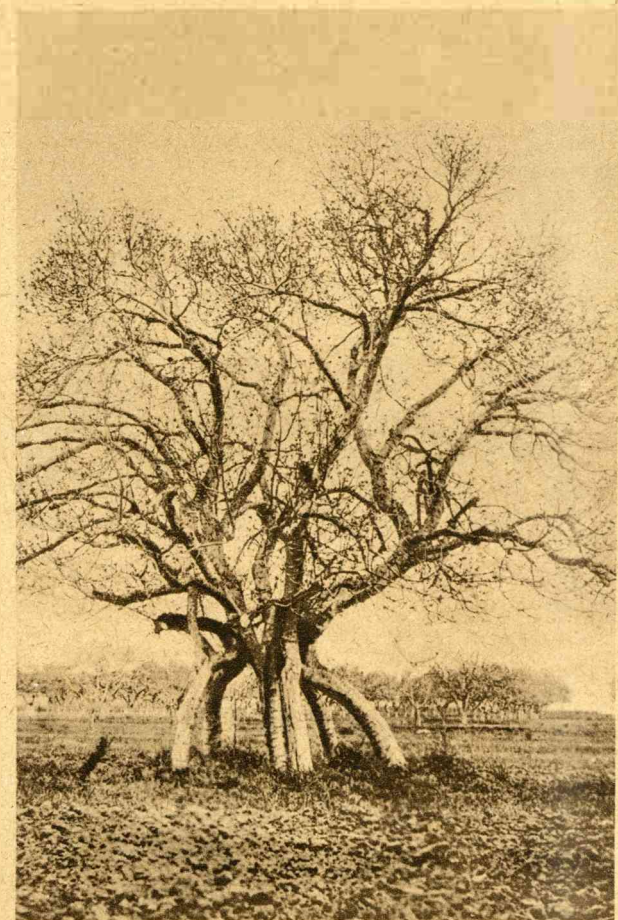
Eensklaps stiet mijn typische metgezel een opgewonden kreet uit. Zijn zwarte oogen staarden in starre ontroering naar de zee. Een schok van emotie sidderde door zijn leden.

Ik volgde de richting van zijn oogen en dacht het slachtoffer te zijn van een onaardsch gezichtsbedrog. Ik zag... de verschijning! Besnard had niet overdreven. Op een geringen afstand van ons zag ik de gestalte van een vrouw,

die op het water te zweven schón. Het aspect van de mysterieuze gedaante was feëriek en verblindend. Het moet een onbewuste nawerking van het geheimzinnig verhaal van den visscher op mijn fantasie geweest zijn, die mij in waanzinnige extaze bracht over het beeld, dat in een tooverachtige schittering van zilverwitte schijnsels op de bewogen golven toefde, te midden van een transparanten, wazigen nevel, als druipende duizend fonteinrondom de verschijning neer. Als ik er nu over nadenk, moet ik om die dwaasheid glimlachen, doch op dat moment bestond er op de wereld voor mij niets anders dan deze wondermooie vrouwengestalte op de wijde watervlakte. Plotseling overviel mij een helsche impulsie om de verschijning te naderen. Het was mij, als trok het beeld mij magnetisch aan... Het lokte, zooals eens de verleidelijke Sirenen gepoogd moeten hebben den zwerfenden Odysseus naar haar schuilplaats te lokken.

De ruwe stem van den visscher ontruikte mij aan de betoovering, die mij gevangen hield. Ik stond te waggelen als een dronken man, volgde met onzekeren gang mijn ouden vriend, die mij met nerveus gebaar bij den arm nam en mij wegtrok... uit het water! Mijn lichaam had, onbewust voor mijn geest gehoorzaamd aan dien onbestemden en onbedwingbaren dwang om het schoone beeld te naderen. Toen de visscher mij haastig verder met zich meevoerde, keek ik nog even om: Het mysterie was verdwenen!

„Dat was net bijtijds, dat ik U terughaalde!” zei de visscher met een stem, die zoo beefde, dat het mijn aandacht

ZELDZAME BOOMEN.

Hierboven een foto van den grootsten vijgeboom der wereld. Hij staat bij Fresus in Californië en bestaat eigenlijk uit vijf boomen, die ringvormig, (een boom in het midden) geplant werden. Bij den laatsten oogst gaf deze boom twee ton groene vijgen.

trok. Toen trof het mij, dat hij lijkleek was en zijn gelaats-trekken als door doodsangst verwrongen.

„Was het gevaar zó groot?” vroeg ik twijfelend.

„Ernstiger dan u weten kon!” antwoordde hij met nadruk. „Er was eenige jaren geleden iemand, even jong, eerst even ongeloovig en toen hij gezien had nóg roekelooser dan u. De ongelukkige had het in zijn eerste jeugdijaren reeds gezien. Hij vertrok uit deze streek en keerde, man geworden, terug. Hij ging met mij de vreemde verschijning weer eens zien, doch voor ik hem kon tegenhouden, was hij in zee gesprongen. Het snelle gebeuren overrompelde mij en toen ik mijn tegenwoordigheid van geest herwonnen had, had het drama zich reeds voltrokken. Vlak bij de plaats, waar net beeld geweest was, zonk hij in de diepte...”

„Wie was die man?” vroeg ik achteeloos.

„Mijn zoon!” klonk een doffe stem naast mij en toen begreep ik welke ramp de levenszon van dezen man verduisterd had.

Later heb ik nagevorsch, wát dit geheim van de zee eigenlijk beteekende. Men vertelde mij, dat het vrouwbeeld een optisch bedrog was, en dat in den herfst tusschen de klippen een geweldige waterzuil uit de zee opschoot, welke uit de verte bedrieglijk veel geleek op een vrouwegedaante. De zilverschichtige nevels moesten toegeschreven worden aan de werking van het daglicht op het uiteenspattende water.

Maar ik heb dat maar niet verteld aan die eenvoudige kustbewoners, besloot mijn vriend zijn verhaal. Daardoor zou ik hun iets moois ontnemen. Laten zij maar rustig voortleven in hun droom van de ongelukkige edelvrouw, die eens in het jaar uit de mysterieuze diepte der zee oprijst en met droeve oogen het wijde zeeveld afziet, zoekend naar den zoo tragisch omgekomen levensgezel.

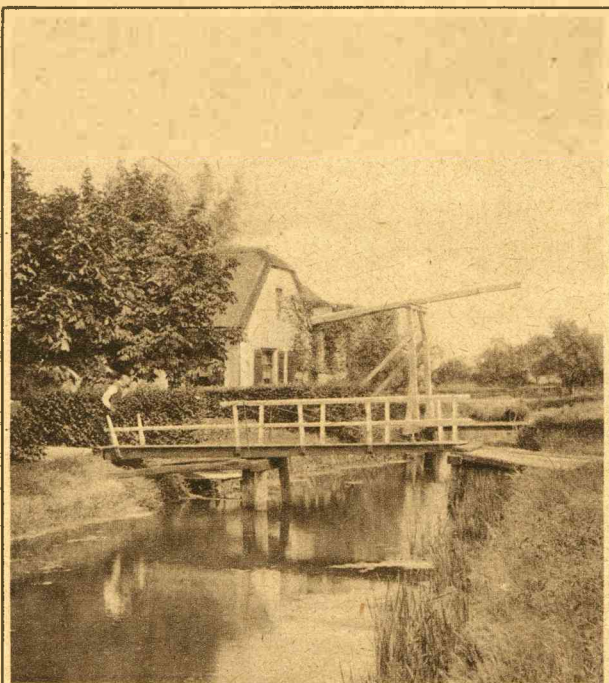
Ons eigen, mooie land: Het Gooiland

Mooie wegen met hoog-opgaand geboomte vindt men er in menigte (de Oud-'s-Gravelandsche weg).

Oud-Valkeveen is vooral voor de dagjesmensen uit Amsterdam een dorado.

Het schilderachtige Ankeveen.

ER is een tijd geweest, dat de rijkgeworden Amsterdamsche koopman graag zijn buitenverblijf bouwde aan den schilderachtigen Vecht, waar hij gelegenheid te over vond om aan zijn lust tot watersport te voldoen. De kalme, bezadigde handelaar uit den tijd van trekschuit en diligence hield van de vredige rust, die het aardige riviertje hem bood.

Een later geslacht gaf de voorkeur aan de hooger gelegen zandgronden, waar de bosschen tot wandelen noodden en de eenzame heide rust gaf na den welbesteden dag. Het Gooi — onder den rook van Amsterdam gelegen — werd de woonplaats van talrijke hoofdstedelingen, die het buitenleven verkozen boven de drukte van de groote stad. En al moge het Gooi in latere jaren concurrenten verkregen hebben in Haarlem en omstreken, toch verleent het nog steeds gastvrijheid aan een groot aantal hoofdstedelijke forensen, die er graag een treinrit voor over hebben om de herrie van de drukke straten te kunnen ontvluchten. Ongetwijfeld hadden de villaparken van Bussum en Hilversum zich niet zoo spoedig tot de huidige grootte kunnen ontwikkelen, lagen beide steden niet in de onmiddellijke nabijheid van de hoofdstad. En menig aardig Gooisch dorpje zou zeker niet tot de ontwikkeling gekomen zijn, die het nu bereikte. Gooiland is voor vele Amsterdammers de ontspanningsplaats bij uitnemendheid.

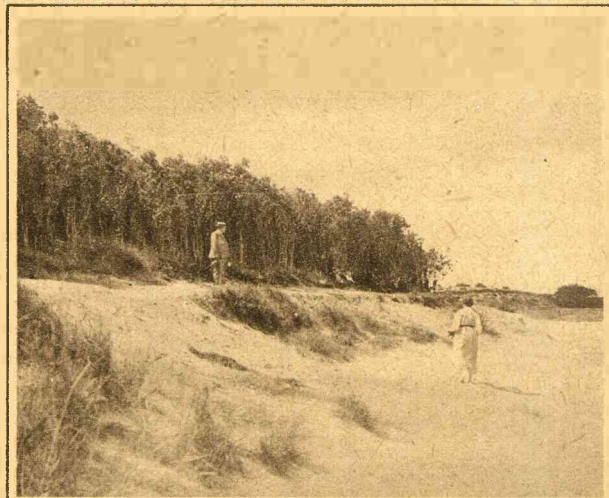
Ga op een mooien zomerzondag een kijkje nemen bij de stations (vooral Muiderpoort) om te zien hoevelen de groote stad in de richting van Hilversum ontvluchten; zie hoevele honderden door de Gooische stoomtram „naar buiten” gebracht worden; vat post op den weg bij Diemerbrug en tel de duizenden, die per fiets, motor of auto het mooie Gooi bezoeken. Ge zult dan overtuigd worden, dat niet alleen de beter gesitueerden gaarne van de schoonheden van Gooiland profiteren, maar dat vooral ook de dagjesmensen haar op prijs weten te stellen. Talloos velen voeren mondkost mee om den heelen dag te kunnen genieten van het echt „buiten zijn”. En niet gemakkelijk zal het Gooi ook maar een enkele teleurstellen. Daarvoor is zijn afwisselende rijkdom en groote verscheidenheid borg.

De fietser — en hoevelen zijn dat er niet in de eeuw van het rijwiel — kan er genieten van de heerlijke fietspaden, die zich over de bruine heide slingeren, telkens weer prachtige panorama's biedend. Want al zijn de heuvels van Gooiland niet bijster hoog, mooie vergezichten geven ze bij menigte. Denk maar eens even aan het kostelijke fietspad van Bussum over Bluk naar Hilversum!

Houdt hij van de bosschen, het eenig mooie Spanderswoud — om alleen maar dat bosch te noemen — geeft mooie plekjes in overvloed om uit te rusten van een vermoeienden tocht.

Daar, waar de hooge gronden tot de zee doordringen — bij Muiderberg en Oud-Valkeveen — ontstonden miniatuur badplaatsen, waar de liefhebbers van zee en strand kunnen genieten. En houdt ge van het typische polderland — dat weer een heel ander schoon vertoont — aan de grenzen van Gooiland vindt ge ruimschoots gelegenheid uw hart op te halen. De aardige dorpjes met de schilderachtige grachtjes bieden telkens weer aardige kiekjes.

Ook de oudheidkundige vindt er genoeg van zijn gading. Noemen we alleen maar het goed bewaarde Muiderslot, dat jaarlijks door zoovelen bezocht wordt.

Waar de hooge gronden tot de Zuiderzee reiken, ontstond een strand.

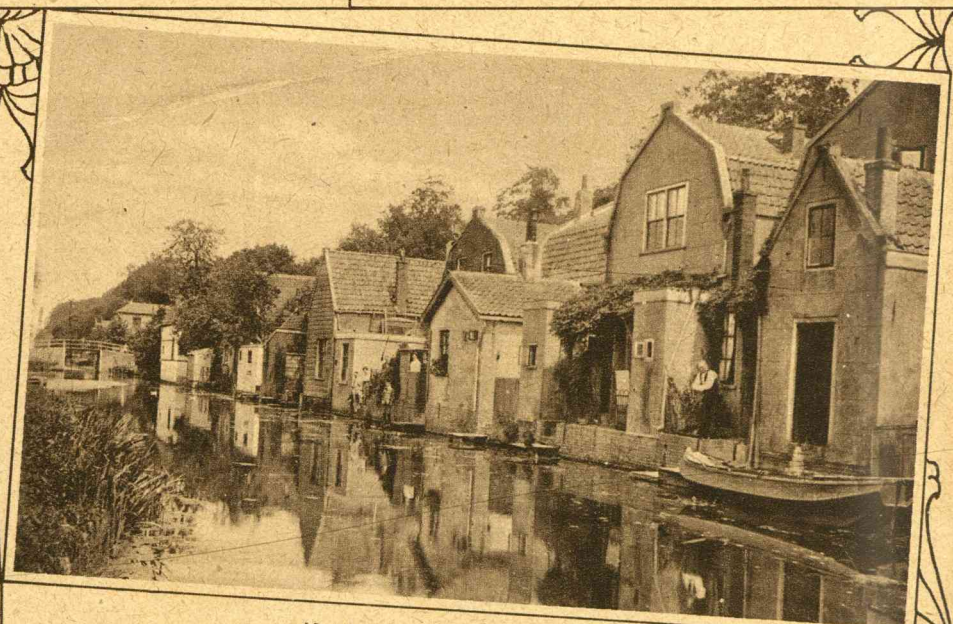
De „Trompenburg” te 's-Graveland, vroeger eigendom van den bekenden admiraal Cornelis Tromp.

Aan het Gaasp bij Weesp.

Schilderachtige Waterpartij bij Oud-Valkeveen.

Het karakteristieke 's-Graveland.

EEN ONTMOETING

door Cissy van Marxveldt

(Slot).

hij had beloofd thuis te komen met den trein van vijf uur, de kinderen zouden haar halen. Ze speelde wat met haar mes en vork, tikte er gedachteloos mee tegen haar bordje, het hoofd gebogen. En toen ze opkeek, zag ze weer in de grijze oogen van den man tegenover haar. Hij dronk langzaam zijn koffie uit, haalde zijn sigarettenkoker voor den dag, maar stak hem, met een blik op haar, weer weg. Zijn elleboog rustte op de slordig neergegooide krant, ze voelde, terwijl ze nu langzaam doorat, hoe hij haar voortdurend, maar niet hinderlijk toch, opnam. En de loomheid viel van haar af. Ze at met precieze gebaartjes, keek eens uit het raam, zoodat hij haar profiel te zien kreeg met het even wippende neusje, en tipte met haar pink van haar zijden das een pluisje weg, dat er niet was. Daarna dronk ze haar koffie uit, heel langzaam, het kopje werd met een ijl geluidje weer op het schoteltje neergezet.

Zonder omkijken liep ze het zaaltje door, maar ze wist heel stellig, terwijl ze recht op en vlug met spitse voetjes tree voor tree naar beneden ging: „nu betaalt hij, nu staat hij op, daar wordt zijn stoel achteruit geschoven, hij grijpt naar zijn stok en zijn hoed, en boven aan de trap staat hij even stil en kijkt naar mij.”

Even kroop een rilling op langs haar rug, en ze dacht: „Wat ben ik dwaas. Wat wil ik toch?” Maar kalm en met een vriendelijk groetje schoof ze langs den portier, die de deur voor haar openhield en zonder aarzelen liep ze het op haar aandreunende stadsrumoer tegemoet. Aldoor wist ze, dat hij achter haar liep, niet hinderlijk dichtbij, ze meende zelfs temidden van de haar omzwermende geluiden, het fijne getik van zijn stok te hooren op het asphalt. Hoewel ze wist, dat dit geheel onmogelijk was.

Toen schoot opeens door haar heen: „Als Louis eens wist, dat ik me laat achtervolgen.” En alleen de gedachte aan Louis verplaatste haar zoo levendig in de sfeer van onkreukbare plechtstatigheid, waarin zij zich bewoog, dat ze zich zag, zooals hij haar zou zien: met de allures van

bank. Ze bukten gelijk, en opziend zagen ze elkaar in de lachende pogen. Over de lage lande hing loom en warm de middagzon.

„Waarom leest u?” vroeg hij opeens. „Ziet u liever, hoe mooi dat is!” En hij wees op een simpel huisje met een schoorsteen waarop de zon neerklatende. Voor het huis bloeiden goudsbloemen naast bloedroode geraniums en op zij stond een warrig prieel met een groengeverfde bank en tafel. Er school scherts onder zijn bevelenden toon, maar ze keek gretig.

„Ja,” zei ze, „’t is mooi. Wat een kleuren. En wat een rust.”

„U woont toch buiten.”

„Ja.”

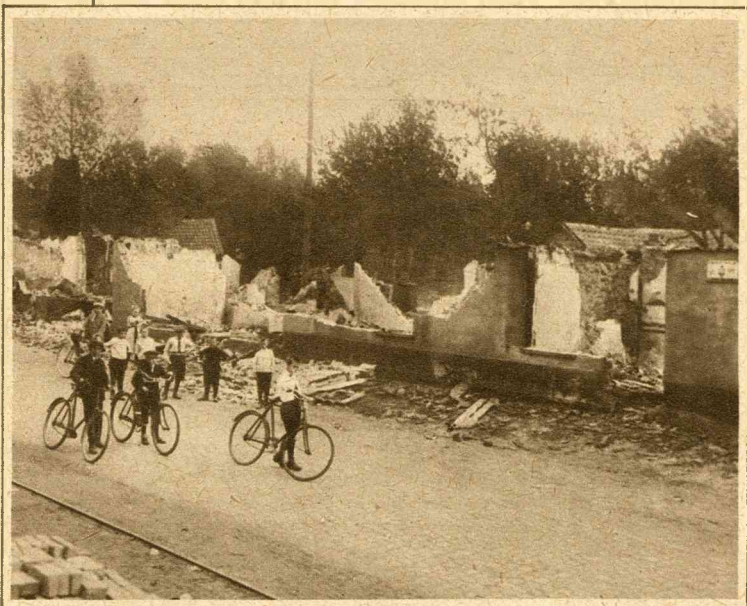
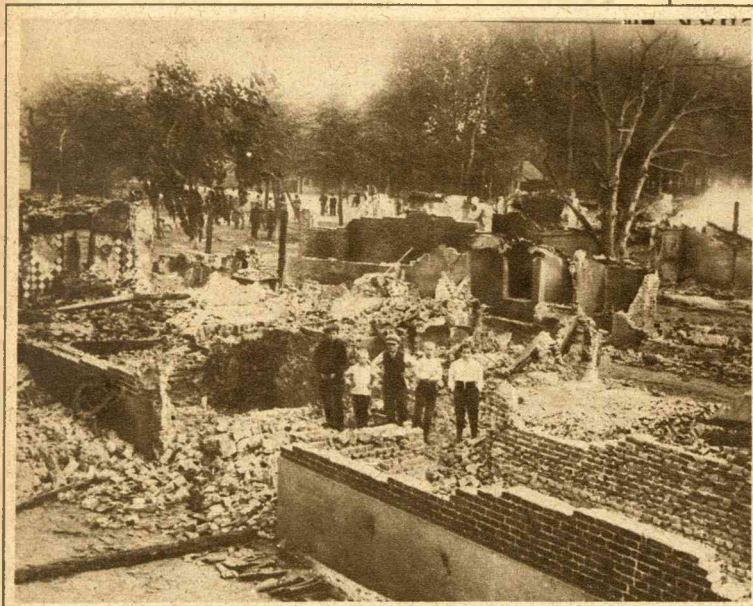
„Ik ook. Ik zou in de stad niet kunnen leven.”

„O, ik wel,” zei ze. Ze ademde diep.

De groote brand te Mierloo.

Verleden week is het dorpje Mierloo (Noord-Brabant) door een groote ramp getroffen: door een fellen brand, dien de sterke wind nog aanwakkerde, werd een zestiental huizencomplexen totaal in de asch gelegd. Natuurlijk zijn er talrijke gezinnen dakloos door geworden. Onze foto's geven een duidelijk beeld van den omvang der ramp.

zoo'n vrouw, waarvan hij met een suprême minachting spreken kon. En ze schaamde zich. Stortte zich letterlijk in een van de trams, die naar het station reden, en verborg zich in een hoekje achter de zijden rug van een dame, die, stijf in haar corset opgesloten, op het puntje van de bank hing. In de stationswachtkamer ging ze zitten, ze had wat lectuur gekocht, en boven haar boek droomde ze, terwijl de kelner haar de thee bracht, die hij met een zwierig armgebaar neerzette op het tafeltje bij haar rechterhand. Een paar jonge meisjes, de schooltasschen onder den arm, kwamen de wachtkamer binnen, ze gingen in een vensterbank zitten, fluisterden wat, maar af en toe werd het fluisteren de frissche stemmen te machtig, dan ving ze een zinnig op: „Wat zalig hè, dat we zoo vroeg zijn, zag je hoe Dick keek, de engert...”

Ja, dacht ze, zoo was ik vroeger ook jaren en jaren geleden. Ik had een zwart lint onder aan de punt van mijn lange vlecht hangen en een korte plooirok aan met een lakceintuurtje. Ik vond alles zalig of eng... en nu ben ik oud en van mijn jolige jeugd is niets meer over.

Toen ze in den trein zat, dacht ze: „Nu doe ik mijn plechtige masker weer aan;” ze schoof aandachtig de handschoenen over haar vingers en trok haar rok over de knieën wat af. En plots gloeide een kleur over haar heele gezicht, want op het perron stond de man met de grijze oogen en deed alsof hij den trein langs keek, maar zijn hand rustte op de kruk van haar coupédeur. Een innige warmte doortintelde haar gansch. Diep boog haar hoofd over het boek, dat op haar schoot lag, en ze keek pas op, toen de trein al in beweging was, en hij tegenover haar zat. Haar blik gleed nietszeggend over hem heen; hij had zijn hoed in het net gegooid, zijn haar was streng weggestreken van zijn hoog voorhoofd. Ze dacht: „Ik zal al heel gauw thuis zijn.” En onmerkbaar wipte ze met den nagel van haar pink een tijdschrift van de

„Dat meent u niet.” Hij boog zich naar haar over, keek uitvorschend nu in haar warm-overbloosde gezicht.

„U schijnt mij heel goed te kennen,” weerde ze af.

„Ja dat doe ik ook. Vanaf het moment, dat ik u zag, kende ik u.”

„Kende u mij?”; onwillekeurig schrok ze.

„Ja, niet wie u bent, en waar u woont, en wie uw ouders zijn. Maar ik wist toch bijvoorbeeld dadelijk, dat u van buiten komt, veel aan sport doet en dat u goed en heel opgewekt bent.”

„En hoe wist u dat dan?” vroeg ze.

„Omdat u zoo prachtig-gebruind, kerngezond en niet geregen bent.”

„Ik denk dat dat drie complimentjes moeten verbeelden.”

„Ja, en de drie grootste, die ik ooit een vrouw zou kunnen maken.”

„Ik voel me zeer gevleid.”

„U lijkt me eerder beleedigd.”

„Nee, toch niet. Dan zou ik immers direct uw theorieën omver werpen?”

„U hebt gelijk. Slagvaardig bent u ook.”

„Als alle vrouwen,” zei ze.

„Als alle vrouwen”, beaamde hij met een comische zucht. Ze rustte haar gezicht op haar handpalm, keek zoo naar hem op. — „Weet u nog meer van me?”

„Ja, om te beginnen, dat die hoed prachtig staat bij uw teint.” — „k Heb geen teint,” viel ze hem in de rede.

„En bij uw lichtblonde haar. U moet altijd zulke slappe hoeden dragen.” — „Ja,” beloofde ze zedig. „Verder...”

„Verder... Ja, maar wacht eens even, ik moet u kunnen aankijken, want uw gezicht inspireert me.”

„Ik wacht,” zei ze.

„U staat 's morgens vroeg op. Om half zeven al, dunkt me. U hebt een kamer, die oopen grooten tuin uitziet. U trekt

de gordijnen open en ademt diep de heerlijke morgengeuren op, die de tuin u zendt. U draagt zoo 's morgens een donkere rok met een eenvoudige blouse, zoo een met een dasje, u weet wel.”

„Ja, als deze.” Ze betikte haar blouse. „Maar dan van linnen bijvoorbeeld.”

„Ja, van linnen”, zei hij. „Dat kan wel. Als u naar beneden gaat, is alles nog doodstil in het groote huis, uw voeten glijden zacht over de zware traplooper; beneden blijft u even in de hall staan, en in gedachten trommelt u met uw vingers op de halltafel. Dan loopt u den tuin in...” Hij wachtte even. Ze dacht: „Ik zie mezelf loopen.” De pupillen van haar oogen verwijsden zich, werden donkerder.

„U buigt u over de rozen, die nog zwaar van de dauw zijn. En u denkt: „Ik ruik de reseda. Wat geurt de reseda vanmorgen. Het zal een prachtige dag worden. En terwijl u bloemen plukt om in de groote vaas op de eetkamer-tafel te zetten, bent u stil dankbaar voor den nieuwen dag, die zoo mooi zal zijn. Voor u binnengaat, zit u nog op een hooge witte bank en u wacht daar tot de veranda-deuren worden opengegooid. Dan danst u, ja, ik geloof werkelijk, u danst naar binnen. En met u is de eetkamer vol bloemen. Als uw ouders komen...”

„Ja?” zei ze. Het klonk als een zucht.

„Dan springt u hen tegemoet. Ze lachen, als ze u zien. Uw vader strijkt u over het haar, en dan kussen ze u allebei op beide wangen. Nu gaat u ontbijten en u hebt veel te vertellen van den tuin en van een vogel, die al te zingen zat in de oude kastanjeboom bij de witte tuinbank... Na het ontbijt gaat u wandelen met uw vader. Of u fietst alleen, zonder hoed, uw haar wappert en uw dasje wappert. U denkt dat u vliegt. En u lacht hardop omdat u zoo blij en zoo jong bent en alles zoo heerlijk is. 's Middags...”

Haar rechterschoonheid schommelde ze regelmatig heen en weer als een schoolmeisje. Ze had nu de handen op haar knieën geslagen.

„Ja,” zei ze, „en 's middags, wat doe ik dan?”

„O, u tennist. En ik geloof zelfs, dat u aan hockey doet. Als ieder ander klaagt dat het warm is, dan vindt u het zalig, en u draaft over het veld, zoo licht en lenig dat uw wirt schoenen witte, dartele vlinders lijken. U speelt het best en...” Hij wachtte even — „U eet ook de meeste koekjes.” Zescherde 't uit opeens. Hij zag haar gelijke witte tanden en hoe haar wat korte bovenlip zich gretig optrok.

„Wat eindigt u heerlijk prozaïsch,” zei ze.

„Ik ben nog niet aan het einde,” zei hij.

„Nee?” Haar beweeglijke mond was weer in rust.

„Een dag bestaat uit morgen, middag en avond. Uw avond moet ik nog beschrijven.”

Ze zag, hoe zijn oogen donkerder werden en er kwam een zoete, streelende klank in zijn stem.

„'s Avonds,” zei hij, „dan zit u bij uw ouders in de serre en dan staart u uit in den maanlichten tuin.”

„De maan schijnt niet altijd,” trachtte ze luchtig af te weren. Haar hart klopte sneller.

„Nee, maar den avond, dien ik voor mezelf, schijnt de maan wel. Er dwalen lichtglansen over de paden van den tuin. Het is of de boomen en planten in stille betoovering gevangen zijn. Ze wachten en wachten tot de zomernacht komt met haar duizend geheimen. En u... u wacht ook en denkt...” Nu haperde zijn stem.

Hij boog zich naar haar over. Zij draaide haar gezicht niet af. Haar oogen schenen te vragen...

„En u denkt aan den sprookjesprins, die eens voor u komen zal.” — Ze schokte overeind, toen de trein plotseling stilstond. Coupé-deuren werden opengerukt. Ze keek verwilderd rond.

„Ik ben er,” zei ze. „Ik moet hier uitstappen.”

Hij stond ook op. „Mag ik...”

Maar daar riep al een jonge stem: „Moeder, ik mocht op het perron. Eenig hè? En ik zag je dadelijk.” Annie sprong op de treeplank. „O mam, heb je mijn hoed op? Wat staat die je leuk.”

Ze greep haar tijdschriften en boek bij elkaar. Ze durfde hem niet aanzien. Toen ze opkeek, zag ze hoe scherpe trekken van zijn neus naar zijn mond liepen. En haastig zei ze op de onuitgesproken vraag in zijn oogen: „Ja, ik ben getrouwd. En dit is mijn oudste dochttertje.”

Maar toen ze het perron afliep met Annie huppelend aan haar arm, ze had Juf met de jongens al voor het hek zien staan, jubelde het opeens in haar: „Ik ben nog niet oud — nog niet — nog niet, en ik kan nog bekoren.”

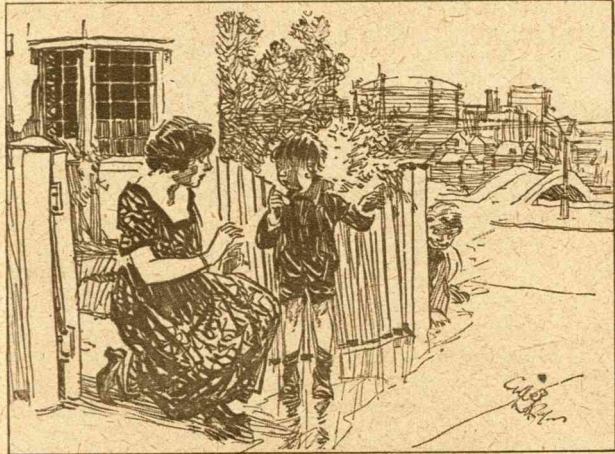
VOOR IEDEREEN

Grapjes.

Mevrouw: „Ik geloof dat je, als ik morgen zou doodgaan, overmorgen alweer een andere vrouw zou zoeken.”
Haar man: „Toch niet lieve. Ik zou gaarne eerst een beetje op rust willen komen.”

Vader (tot zijn zoon): Je ongeregelde levenswijze bevalt mij niets. Neem een voorbeeld aan mij. Vroeg en laat ben ik op kantoor!”
Zoon: „Ik toch ook, vader? Dan ben ik weer eens vroeg, dan weer laat.”

„Ik heb al twee uur op mijn man zitten wachten,” zei de geagiteerde huisvrouw tot haar vriendin.
„Verlies den moed maar niet, mevrouw,” antwoordde de laatste, „ik wacht al twintig jaar op een man.”

Moeder: „Lieve Hemel, Jan, je bent dóornat. Hoe komt dat?”
Jantje: „Dirk en ik waren aan het spelen wie het verst over de brug kon leunen en ik heb het gewonnen.”

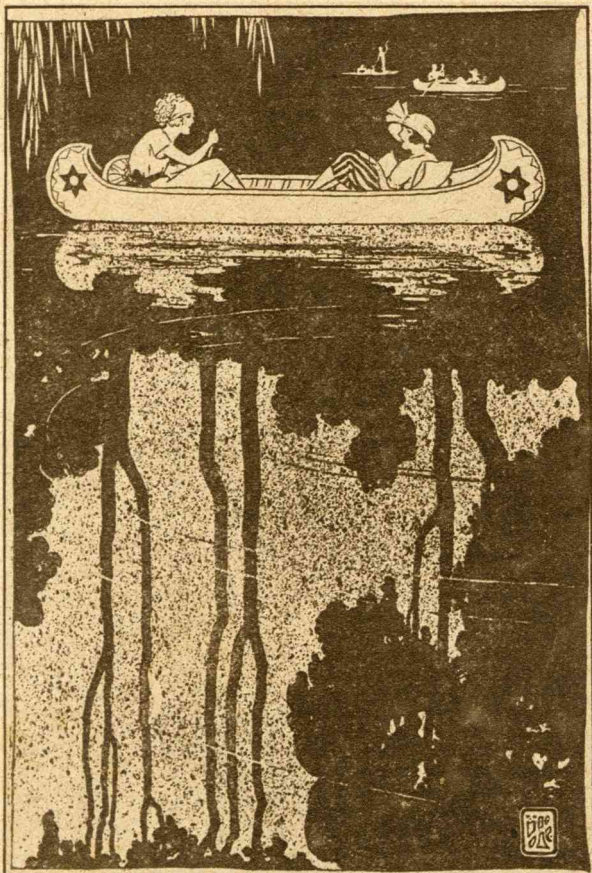
„Wie is toch de man, die de vrouwen het meest verheven heeft?” vroeg een dame in een gezelschap.
„Dat was de uitvinder van de fransche hak, mevrouw,” zei de jongeman met het bedeesde uiterlijk.

Een sterrenkundige leidt een gezelschap het observatorium rond. Terloops vertelt hij van een ster, welker licht vijftig jaar noodig heeft om tot de aarde door te dringen. Een der leden van het gezelschap, een aardig, doch niet direct bij-de-hand bakvischje, ontlokt deze mededeeling de opmerking: „Vreeselijk interessant. En heeft die ster nu iederen nacht weer opnieuw dien tijd noodig?”

Mevrouw: „Jane, ik hoor, dat je in het park gezien bent met mijn man.”

Jane: „Ja, mevrouw, dat kan.”

Mevrouw: „Nou, Jane, het spijt mij zeer, want je bent een goed meisje en ik verlies je niet graag, maar ik kan niet iemand in huis houden, die in slecht gezelschap verkeert”.

Eerste „zij”: „Ik vertelde hem dat het beter was, indien hij mij niet meer zag.”

Tweede „zij”: „Ja, en wat deed hij toen?”

Eerste „zij”: „Hij draaide het licht uit.”

Lente.

Het lenteleven wroet
in elken knop, die scheurt
en beurt
zijn bladen in den zonnegloed.

De lente-adem leeft
in elken vogel-fluit,
die luid
de spannend-stille lucht doorbeeft.

Het lente-lachen klinkt
in elken wind, die blij
en vrij
hoog door de wijde boomen zingt.

Het lente-wonder zweeft
in elke bloeme-geur,
die heur
geheim uit bloeme-harten weeft.

ANNIE VAN URK- v. d. VEEN.

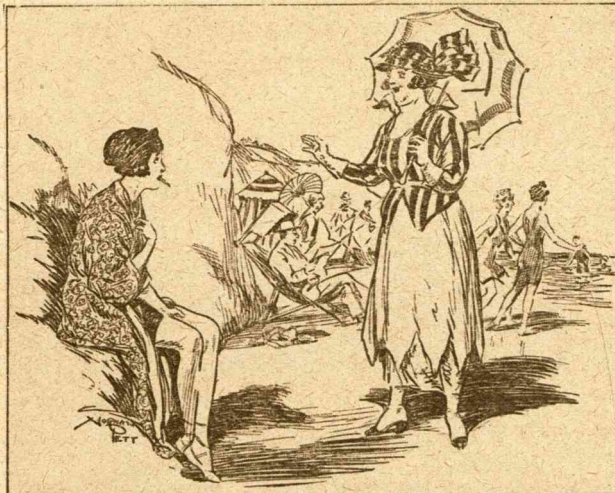
Bussum. 15. 3. '21.

Allerlei Wetenswaardigs.

RUSSISCHE BEELDSPRAAK.

Peter de Groote wilde tot de ontwikkeling van zijn volk bijdragen, door zijn onderdanen in de gelegenheid te stellen ook de zeden en gebruiken van anderestaten te leeren kennen.

Daarom gaf hij kort, nadat hij de regeering aanvaard had, aan eenige tamelijk bejaarde personen van zijn hofhouding het bevel West-Europa te bezoeken, in de hoop, dat door hun op die wijze vermeerderde kennis een goede invloed zou worden uitgeoefend op de achterlijke Russische beschaving.

Moeder: „Mijn waarde, ik heb een man voor je gekozen.”
Dochter: „Heel goed, maar ik vertel u nou alvast, dat ik, wanneer ik ga trouwen, zelf mijn bruidstoilet zal kiezen”.

Alle hovelingen prezen dit besluit. Slechts één Bojaar gaf vrijmoedig te kennen, dat hij er tegen was.

„Waarom zijt gij het niet met me eens?” vroeg Peter hem.

„De reis zal ons geen voordeel brengen,” gaf de Bojaar ten antwoord, „want de daartoe uitgekozenen hebben reeds een grijzen baard, en zullen terugkomen zonder veel kennis te hebben opgedaan.”

Peter, die met zijn plan zeer ingenomen was, eischte, dat de Bojaar zijn bewering met bewijzen zou staven.

Deze nam een blad papier, vouwde dit eenige malen op en reikte het den Keizer over met de woorden:

„Gij zijt een machtig heerscher en vermoogt veel, maar beproef eens of gij deze vouwen kunt doen verdwijnen; het zal u niet gelukken.”

Peter zweeg. Hij herriep zijn bevel en hield zich in de eerste plaats bezig met plannen tot ontwikkeling en opvoeding van de Russische jeugd.

Een mooie Gedachte.

MISKENDE PROFETEN.

Laat het ons niet verwonderen, wanneer zij, die door de openbaring van nieuwe denkbeelden op de ontwikkeling van latere tijden den grootsten invloed hadden, door hun tijdgenooten niet gewaardeerd werden; wanneer zelfs werken zooals Baco's Organon, die aan de ontwikkeling der wetenschap voor eeuwen den weg wezen, bij hun verschijning weinig in aanmerking kwamen. Wie lette op den reusachtigen boom, welks krachten stam wij nu bewonderen, toen hij nog een teeder rijstje was? In dien tijd hieven andere boomen hun toppen hemelwaarts, en de menschen vleiden zich toen in de schaduw dier anderen neer. Evenzoo is het op het gebied der gedachten! De meest levensvatbare sluit alleen de mogelijkheid eener toekomstige ontwikkeling in zich en zal eerst heerschen, nadat zij de veranderingen der verschillende tijdperken ondergaan heeft en haar wortels zich zoo hebben uitgebreid, dat zij de bevruchtende kracht der gansche omgeving in zich opnam. Eötvös.

SLAGVAARDIG.

Wegens zijn kleine lichaamsgestalte had de bekende Pruisische minister van staat, Delbrück, tijdens zijn studententijd veel van spot te lijden. Zoo zou het aan een studentenfeestmaal eens bijna tot een heftige kloppartij gekomen zijn. Een student had schertsend beweerd:

„Delbrück kan ik wel in mijn vestzak steken.”

Slagvaardig antwoordde de bespotten:

„Dan zou je heel wat meer in je vestzak hebben, dan in je hoofd”....

Gulden Woorden.

Van hetgeen men niet doen mag, moeten we zelfs niet denken aan de mogelijkheid het te doen.

Epictetus.

Mevrouw: „Maar waarom wil je nu eigenlijk weg?”

Meid: „Ja, mevrouw, u moet eens begrijpen wat het voor mij betekent dat wij hier maar met z'n drieën zijn: Ik heb altijd met vier meiden gediend zoodat we 's avonds een spelletje konden pandoeren.”

Zondigt men tegen de matigheid dan verandert het aangenaamste in het onaangenaamste.

Epictetus.

Aan de ontdekking van het Leven gaat vooraf het verlangen.... Het verlangen is de ontwaakte liede.

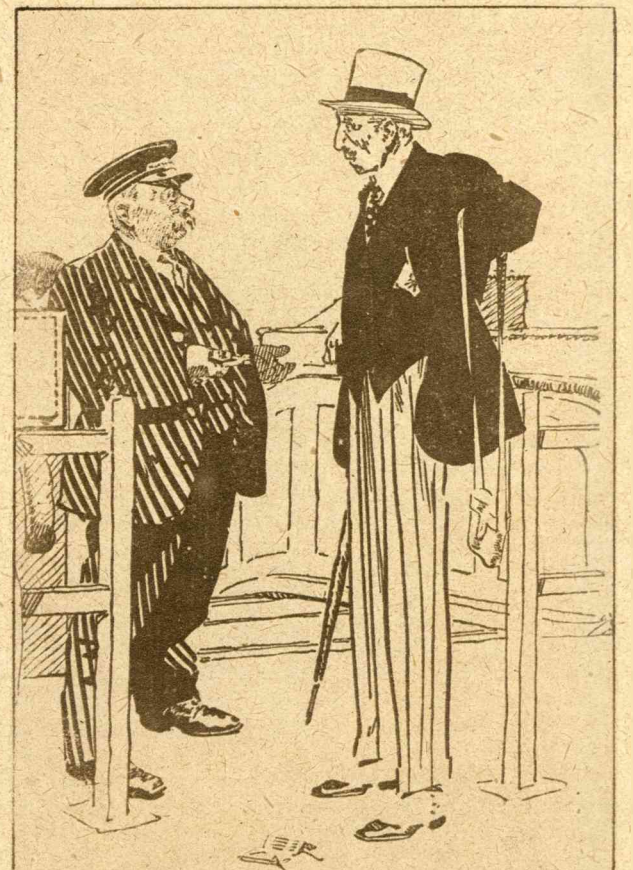
Dr. J. D. Bierens de Haan.

Laet vrij uw graf met vreughe delven.
De doot is 't eynde van sich selven.

Cats.

Vrees vraagt: Is 't veilig?

Ijdelheid vraagt: Wat zeggen de menschen ervan?
Maar 'n eerlijk hart vraagt: Is 't goed, wat ik doe?
Punshou.

Passagier: „Ik heb mijn kaartje beslist bij mij, ik weet alleen niet waar ik het gelaten heb.... Ik geef u mijn woord van eer dat ik het heb.”

Controleur: „Ik geloof u, mijnheer, maar ik kan uw woord van eer niet knippen.”

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

Het goedhouden van vleesch.

Als men vleesch in een porseleinen schaal legt, er water over giet en daar weer een dun laagje olie over, blijft het lang goed.

Vleesch, dat men in een linnen doek op den kelderbodem legt, blijft langer goed dan wanneer het in den kelder wordt opgehangen.

Vleesch in niet gestremde, zuurgeworden melk gelegd, blijft lang goed en wordt malsch.

Vleesch blijft lang goed als men het eerst 24 uur in pekelt, goed afdroogt, dan van alle kanten dik met roet — 1 P. op 3 P. vleesch — bestrooit en met deze bedekking op een koele luchtige plaats ophangt.

Door het bestrijken van beschimmeld gerookt vleesch met dikke pekelt kan men het niet alleen van schimmel ontdoen, maar het ook tegen schimmel vrijwaren.

Om wildbraad goed en smakelijk te houden, bestrooi men het met gemalen koffie.

Hazen kan men in de huid op een luchtige, koele plaats weken lang goedhouden.

Gevogelte dat men wil bewaren, mag niet geplukt en moet stijf met krantenpapier opgevuld worden.

Pekelvleesch wordt veel beter gestoofd in plaats van gekookt; minstens moet men het in reeds kokend water leggen.

Uienlucht

verwijdert men van eetgerei door middel van zoutafwrijvingen.

Palingbloed is vergift

— en wel een der gevaarlijkste vergiften — als het door een wond in de menselijke bloedsomloop komt. Het werkt nog heviger dan het gif der gevaarlijkste gifslangen.

Het doden van Paling.

Doet men palingen in een schotel water waarin een half kopje wijnazijn is gestort, dan sterven ze onmiddellijk; in zout water duurt het een half uur.

Zijden doeken, dassen enz. wasschen

doet men het best in aardappelwater. Men raspt rauwe aardappelen en drukt ze uit. Met dit water worden de zijden stoffen niet slechts schoon, en loopen de kleuren niet in elkaar, maar zij krijgen een bijzonderen glans.

EEN KOSTBAAR AVONDCOSTUUM.
In Amerika is op 't oogenblik de struisveer ter garnering van avondcostuums zeer in zwang. Wij geven hierboven een dergelijk met struisveeren gearneerd toilet. Ook het kapsel is met deze kostbare veeren versierd.

Recepten.

Tomatensoep

Benoodigd:

1 Liter bouillon van vleeschextract;
500 gram tomaten;
20 gram boter;
ui, wortel, peterselie, thijm, laurierblad;
puddingmeel of sago;
fijne peper, zout.

Bereiding:

De tomaten afwasschen en in stukken snijden, deze met de kruiden ± 10 minuten smoren in de boter, den bouillon toevoegen en nog ongeveer een kwartier laten koken.

De tomaten door een haren zeef wrijven, de doorgezeefde massa opnieuw aan de kook brengen en binden met een weinig soep of puddingmeel; ten slotte zout en een weinig fijne peper naar eigen smaak toevoegen.

Vleeschbollen.

Overgeschoten vleesch wordt fijn gehakt (niet al te fijn) met wat peper, zout, enz. naar smaak, met jusresten of gebruide boter verwarmd en met bloem of maizena tot een dikke ragout gebonden. Men maakt een zeer dik beslag — als voor olieballen — dompelt een lepel van den ragout in het beslag en laat het in kokend vet bakken. Dadelijk opdienen, anders wordt het gerecht te slap.

Meiwin bowl.

Men neemt een hoeveelheid afgeriste bessen en frambozen, wat aardbeien, een paar trosjes druiven en enkele in plakjes gesneden bananen. Daarover suiker strooien en een paar uur dicht gedekt laten staan. Dan giet men er een paar flesschen Meiwin over, die zeer koel gestaan hebben en de heerlijke bowl is gereed.

Compôte van Reine Clauden.

De pruimen worden goed afgeveegd, half doorgesneden, van de pitten ontdaan en in wat water en veel suiker niet al te week gekookt. Dan neemt men ze uit het nat, laat dit nog even doorkoken en giet het op de vruchten. Men laat alles bekoelen.

VOOR DE JEUGD

Een avontuur in den parapluiebak.

„Hal! Hal! Hal!” lachte de wandelstok. „Wat zie jij er uit!”
„Wie?” vroeg de parasol.
„Wel, de en-tout-cas,” giegelde de stok.
„Zie zelf maar eens: Ze is in een storm geweest en is nu omgeslagen. O, maar ik heb van mijn leven nog niet zoo iets gekst gezien!”

„Wees niet zoo lomp als je-blijft,” antwoordde de en-tout-cas, vol verontwaardiging, en zich intusschen wat trachtend te herstellen, wat haar evenwel niet lukken mocht.

„Ik kan het heusch niet helpen,” lachte de wandelstok nu weer, en stond zóó te schudden, dat alle andere bewoners van den bak op hun beenen trilden.

„Arme stakkerd! Ja, ze ziet er deplorabel uit,” gaf de „beste” parapluie toe, met iets neerbuigends in haar toon van spreken.

En dat was ook het rechte woord. Ja, want niet alleen was de en-tout-cas omgeslagen en zat haar overtrek dus onderste-boven en binnenste-buiten, maar al haar ribben waren ook gebroken en staken haar nu dwars door het zijden kleed heen. Ze stond dan ook niet binnen in den bak, want daar had ze zeker niet in gekend, zonder „kleerenscheuren” voor de kamers; maar voorzichtigheidshalve was ze in de vestibule op den grond gezet, tegen den standaard aangeleund.

„Ja, jij hadt maar eens mee in den storm moeten zijn,” sprak ze tegen den wandelstok. „Je hebt er eenvoudig geen idee van, wat er dan van je kracht gevergd wordt!”

„Natuurlijk! Jullie allemaal met die wijde rokken aan, je vangt enorm veel wind.”

„Kan ik dat helpen? Ik heb mezelve toch niet gemaakt? Als ik die zijden stof niet had, was ik niets waard.”

„Kom, kibbel jullie toch niet zoo,” kwam de stok met zilveren knop tusschen beide. „Wat heb je daar nu aan.”

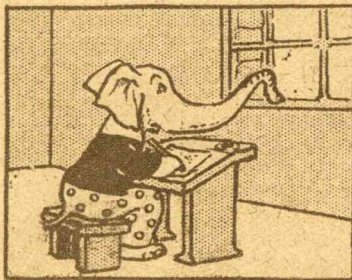
„Zij is ook zoo'n zwak schepsel,” zei nu de beste parapluie. „Wij kunnen er heel goed tegen en daarom zijn we zooveel meer waard, dan jullie gladde stokken.”

Juist op dit oogenblik kwam de heer des huizes en pakte de „beste”, om mee uit te gaan.

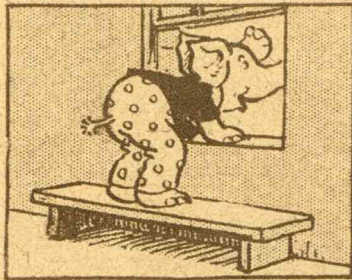
„Ja, nu moet ik jou wel nemen, omdat die en-tout-cas kapot is.”

Met zegevierenden blik keek de „beste” op de andere neer.

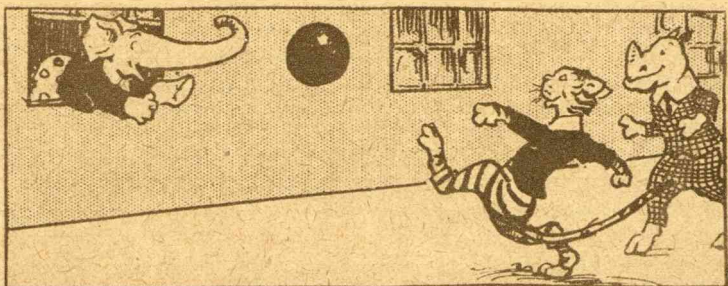
JUMBO MOET SCHOOLBLIJVEN.

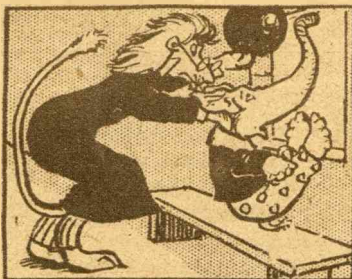
Dat er wat voor Jumbo opzat, nadat hij mijnheer Leeuw dien vollen pot inkt op het hoofd had gegooit, zullen jullie wel begrijpen. Terwijl de andere jongens gingen voetballen, moest hij tweehonderd strafregels schrijven: „Ik mag niet met inkt morsen!”

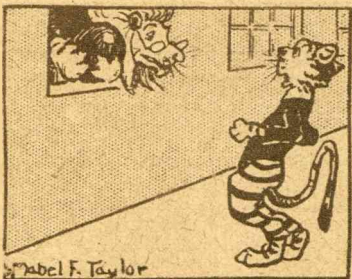
„'t Is toch wat moois,” mopperde Jumbo, „dat ik nou hier moet zitten, terwijl de andere jongens fijn aan het voetballen zijn. Toch eens even kijken!” en meteen schoof hij het raam open. „Hallo, jongens! Mooi! prachtig schot!” brulde hij. „Hé, Jan Tijger, hierheen!”

Jan Tijger schopte den bal naar Jumbo. „Slecht geschoten, Jan, nog eens overdoen!” lachte Jumbo. Het volgende oogenblik trapte Jan den bal het raam in. „Prachtig!” juichte Jumbo. „Ik heb 'm.... o!....”

„Neen, Jumbo, ik heb 'm!” riep de leeraar, en Jumbo voelde zich opeens door mijnheer Leeuw bij zijn kraag gegrepen en van de bank getrokken. Jumbo was nog nooit zoo geschrokken als nu!

„Ga dadelijk aan je strafwerk door. In plaats van tweehonderd zal je nu vierhonderd regels maken!” Toen stak meester Leeuw het hoofd uit het raam en riep: „Jan Tijger, ik zal den bal deze week maar eens voor jullie bewaren!”

„Wat een verwaande persoonlijkheid toch,” kon de stok niet nalaten te zeggen. „Voor mijn part is ze meer waard dan ik, maar daar heeft ze toch nog zoo'n drukte niet van te maken.”

„Maar zooveel meer waard dan ik is ze toch in geen geval,” sprak de parasol. „Zij houdt de regen, ik de zon tegen.”

„En ik de honden,” bracht „zilverknop” nu in het midden.

„En ik net zoo goed,” riep de gewone knop.

„Ik geloof dat jullie héélemaal niets doet; dat is wat anders,” riep de en-tout-cas spijtig.

„Ik ook,” antwoordde de „gewone”, heel neder en goedmoedig.

„Waarom zorg je dan tenminste niet, dat je zoo mooi glimt als ik?” wees „zilverknop” zijn collega terecht. „Maar stil, daar heb je den baas.

„O! neen maar! Kijk nu eens naar de „beste”, riep de parasol.

En jawel, daar hadt je de poehster, zoo mogelijk er nog treuriger uitzien dan haar kameraad.

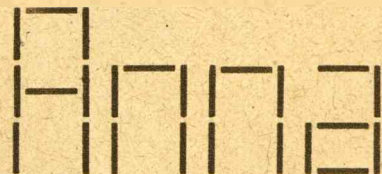
„Kom ventje, ga jij nu maar mee!” sprak de baas tot den gewonen knop. „Op jou kan ik mij tenminste verlaten. Jij bent niet zoo slap in je lenden en geeft mij nog wat steun; maar jullie van het ras parapluies! ba!”

„Goeien avond, vrienden,” riep de gewone knop.

„Een vriendelijk man toch, o baas; die heeft voor ieder altijd een goed woord. — Tot weerziens!”

Prijzraadsel XXII.

Van 24 lucifers hebben we hier een meisjesnaam gemaakt. Wie ziet nu kans om door wegneming van

één en verlegging van een anderen lucifer, er een jongensnaam van te maken?

Oplossingen in te zenden aan Oom Tom, Redactie „Panorama”, Doezastraat, Leiden.

OOM TOM.

HET GEHEIM VAN HET ZWARTE HUIS DOOR FLORENCE WARDEN

(27)

OK voor mij had hij menig vriendelijk woord. Over ambtelijke aangelegenheden sprak hij niet.

De rechercheur zocht al vroeg zijn kamer op, en toen ook mevrouw Reener zich teruggetrokken had, werd Sara's naam voor het eerst weer genoemd. — „Wilt u wel gelooven, dat ik erover tob,” zei meneer Reener, nadenkelijk de hand door het haar strijkend; „die Sara — ik kan het maar niet gelooven dat ze...”

„Maar denkt u eens aan dat... aan dat koffertje in de kelder,” waagde ik te zeggen.

Meneer Reener schrok op.

„Lieve deugd — dat had ik heelemaal vergeten! Of liever: uit mijn gedachten gezet omdat... Nu, eerlijk gezegd omdat die heele geschiedenis van de kelder me een fantasie leek. U was natuurlijk opgewonden en overspannen, toen met Sara's val en wat eraan voorafging...”

Ik wilde iets antwoorden, maar hij zei haastig: „waar zijn de sleutels? Natuurlijk zullen we nu meteen gaan kijken. En dan zal meteen uitkomen of onze vriend De Zwart gelijk heeft.”

Veel lust om mee te gaan had ik niet; mijn eerste tocht naar dien griezigen kelder was meer dan voldoende geweest. Maar meneer Reener sleepte me, om zoo te zeggen, al pratende mee. „Sedert ik geen wijnvoorraad meer heb, kom ik nooit in dien kelder... Stond er erg veel water in? Ja, zoekt u den sleutel maar, u bent er beter mee bekend dan ik.”

We gingen door de provisiekamer. Daar lag de zwarte tasch nog juist zooals ik hem neergelegd had. Ik stak mijn vinger door den ring in den vloer en lichtte het luik op. Een rilling ging door me heen toen ik weer in het donkere, vochtige gewelf keek.

Meneer Reener stapte haastig op de ladder, terwijl ik de kaars bijhield.

„Waar moet ik kijken?” vroeg hij. „Ik zie niets.”

„Als u andersom gaat staan en door de sporten heen kijkt,” zei ik, „zult u de tafel zien. Daarop staat dan het koffertje.”

Meneer Reener wendde zich om.

„Beste meid — aan dien kant is ook niets!”

Hij keek naar boven en zijn gezicht drukte een onuitsprekelijke opluchting uit. „Niets, hoor!” herhaalde hij.

„Misschien staat het water zooveel hoger?” vroeg ik, daar ik toch moeilijk aan een droom kon gelooven.

„Kom dan zelf kijken!”

Hij kwam boven en nam de kaars over, en ik daalde wederom de ladder af. Hetzelfde aantal sporten. Het water stond even hoog als de vorige maal. Ik keek rond. Er was niets meer te zien van de tafel of het koffertje. Ik wendde de oogen naar meneer Reener, en in het flikkerend kaarslicht leek me zijn gezicht vertrokken door een spottenden glimlach die hem afschuwelijk stond. Het was akelig om te zien en ik klom snel de ladder weer op. Meneer Reener stak de hand uit om me te helpen, maar ik was zoo onder den indruk van alles, het kwam me zoo onaannemelijk voor dat ik bij mijn vorig bezoek eenvoudig een visioen zou gehad hebben, dat ik geheel ontdaan de provisiekamer uitliep en in de hall op een stoel neerviel.

Meneer Reener was spoedig bij me en leidde me voorzichtig naar de zitkamer, waar ik half onmachtig in een stoel zakte. Hij bracht me wat cognac en deed eau de cologne op een zakdoek waarmee hij mijn voorhoofd bette.

„Wees nu maar kalm,” zei hij, „je zal al die ellendige dingen gauw vergeten, als we op reis zijn. Dit ongelukkige huis zou je booze droomen en visioenen brengen. Je bent heelemaal in de war.”

„Maar ik heb de eerste maal toch heusch dat koffertje zien staan!” snikte ik hulpeloos.

„Ja, ja, dat geloof ik wel,” zei hij, maar ik zag, dat hij maar met me meepraatte en eigenlijk overtuigd was dat ik waanvoorstellingen had. Toen begonnen de groote tranen over mijn wangen te rollen.

„Nee, nee, je mag niet huilen!” riep hij angstig. „Dat zou je lieve gezicht bederven!”

Ik drong mijn tranen terug en trachtte te glimlachen.

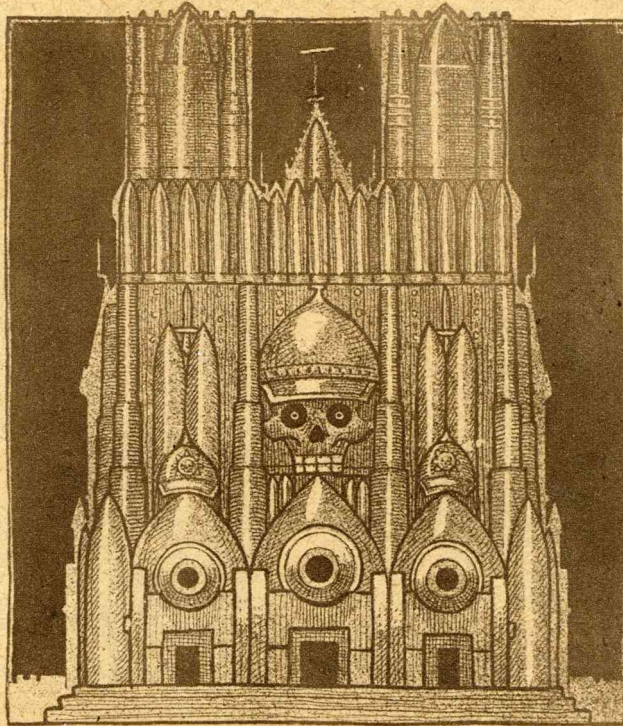
„Zoo, nu ben je weer mijn vroolijke meisje als van ouds,” zei meneer Reener. „En nu praten we er nooit meer over. Sara's naam zal zelfs nooit weer tusschen ons genoemd worden zoodra we over de grens zijn. Maar ja — zolang onze waarde bezoeker hier nog logeert, zullen we er nog wel eens van moeten hooren. Intusschen zie ik niet in hoe hij een woord uit haar zal kunnen loskrijgen, want het lijkt wel of ze sterven zal eer ze in staat zal zijn een verhoor te ondergaan. Nu, dan zal die schrandere politiemann wel een listig verhaal in elkaar zetten om zijn chefs te overtuigen wat een verdienstelijk ambtenaar hij is. En die arme Sara wordt dan nog in haar graf voor een boosdoenster gehouden.”

„Maar,” zei ik, „ze is heusch niet zoo eerlijk en betrouwbaar als u wel denkt. Toen ze ijde, bleek me duidelijk dat ze, tenminste vroeger, slechte vrienden heeft gehad, die haar tot allerlei misdadige dingen brachten.”

„Heb je dat aan den rechercheur verteld?”

„Nee, hij vroeg er me niet naar. Maar — zegt u mij eens: ze sprak telkens van iemand die Willem heet. Kunt u nagaan wien ze daarmee bedoelt?”

Hij zat tegenover me in een leunstoel en antwoordde

**DE GESCHIEDENIS
VAN DE NEDERLANDSCHE CARICATUUR**
Bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij. te Leiden verscheen zoo juist een zeer belangrijk werk van Cornelis Veth, waarin op buitengewoon interessante wijze de „Geschiedenis van de Nederlandsche Caricatuur en van de scherts in de Nederlandsche Kunst” behandeld wordt. Deze studie, die aanvangt bij de middeleeuwsche caricatuur in de Nederlanden, volgt de boert en spotternij, zooals die door onze kunstenaars door alle tijden heen tot uiting werd gebracht op den voet, om ten slotte te eindigen met een bijdrage over den caricaturist en de maatschappij in dezen tijd. De tekst wordt op fraaie wijze verlicht door 166 afbeeldingen en een vierkleurendruk. Hierboven reproduceeren wij een der afbeeldingen, een caricatuur van Albert Hahn, voorstellend: de twintigste eeuwse bouwstijl (de kathedraal van Reims geconstrueerd uit allerlei oorlogsmateriaal).

niet dadelijk, als dacht hij over mijn vraag na. Toen zei hij rustig:

„Vroeg de rechercheur daarnaar?”

„O neen, ook niet! Maar Vrijdagnacht noemde Sara telkens dien naam.”

„Zoo... Zou die Willem een vriend van haar zijn?”

„Ja. Ik denk zelfs dat ze vroeger verliefd op hem is geweest, en dat hij het was die haar tot een slecht leven bracht. En het zonderlingste is dat ze in haar koorts zijn naam verwarde met — met dien van menschen uit haar tegenwoordige omgeving. Of ten minste ermee in verband brengt.”

„Met wie bijvoorbeeld?” vroeg meneer Reener, belangstellend.

„Nu, bijvoorbeeld met mij,” antwoordde ik, blozend bij die onaangename gedachte. „Ze zei dat die Willem van mij hield en dat hij haar wilde dwingen om hem te helpen in zijn voornemen om — om met mij te trouwen. U begrijpt hoe akelig het was om aan te hooren. Wat heb ik met dien dief te maken?”

„Ze zei dat Willem een dief was?”

„Ik kon 't makkelijk genoeg uit haar gepraat opmaken. Begrijpt u wie hij zijn kan?”

„Ik geloof het wel. Er is meermalen een zekeren Willem genoemd in verband met diefstallen hier in den omtrek. Hij is een soort legendarisch en ongrijpbaar man.”

„Dan is hij het ook wel die achter die heele zaak zit!” zei ik. „Als hij maar gepakt kon worden! Zoudt u daar niets aan kunnen doen, terwijl die rechercheur hier nog is?”

Meneer Reener schudde nadenkend het hoofd.

„Ik vrees van niet. Als die Willem de man is dien ik op het oog heb, zullen ze hem nooit levend te pakken krijgen.”

Meneer Reener sliep dien nacht in een kleine kamer naast die waar zijn vrouw den laatsten tijd huisde. Ik zag hem daar uitkomen toen ik den volgenden morgen naar beneden ging om te ontbijten. Tot den middag bleef ik in mijn eigen kamer om mijn koffer te pakken voor de reis, die den dag daarna zou beginnen.

Het was wel vreemd, dat ik niets naders van mijn moeder had gehoord, die toch een langen brief van me gehad had dien ik zelf aan den besteller had meegegeven, maar ik troostte me met de gedachte dat ze het zelf druk had met voorbereidselen voor de reis en dat ik haar immers gauw zien zou.

Ook tobde ik erover dat we mevrouw Reener zoo eenzaam achterlieten, maar dat had ze immers zelf gewenscht.

Tegen den middag kwam de dokter, die wel eenige hoop gaf dat Sara beter kon worden, maar vrij zeker als zijn meening te kennen gaf dat ze voortaan in haar geestvermogens gestoord zou blijven. De rechercheur hoorde zijn uitspraak aan en begreep daaruit dat het nutteloos was op Sara's beterschap te wachten. Hij had intusschen elk hoekje van het huis doorzocht, daarbij door meneer Reener geholpen en op allerlei schuilplaatsjes opmerkzaam gemaakt, maar zonder eenig bevredigend resultaat, zoodat hij zijn voornemen te kennen gaf dien middag te vertrekken. Maar meneer Reener drong erop aan dat hij nog blijven zou.

„Ik rijd u vanmiddag naar de Weeresteyn; is dat niet een goed idee? Ik stel u daar voor als een vriend van mij, die graag het kasteel en het prachtige park eens wil zien, en op die manier hebt u gelegenheid om onderzoekingen te doen zonder dat iemand uw eigenlijk doel vermoedt. Nu?”

„Ja, ja — eigenlijk is dat deel van het werk al in andere handen,” aarzelde de man.

„Maar zou u dan zonder eenig succes bij uw superieuren willen terugkomen?” vroeg meneer Reener. „Nog iets: kunt u niet doorgaan voor den een of anderen ambtenaar bij de spoorwegen? U weet, dat er ook onder die ploeg van wegwerkers wordt gezocht. Misschien dat u er meer weet uit te halen dan uw collega's.”

Toen de rechercheur al in de dogcart zat, knipoogde meneer Reener vroolijk tegen me en zei: „hij vindt toch niets, de sukkel! We eten wat later, hoor, te zijner eere. Om half zeven. Dag! Maak je nu niet te druk vanmiddag. En morgen in den trein heb ik iets moois voor je.” Hij klopte me luchtig op den schouder en sprong vlug in de dogcart.

Ik ging naar de eetkamer, waar het keukenmeisje de tafel afruimde, daar Anna nog niet terug was. Mevrouw Reener zat bij den schouw, met het oudste dochttertje op haar schoof.

„Vindt u het niet naar dat u haar al zoo gauw misseen moet?” vroeg ik en knielde naast haar neer.

Mevrouw Reener keek me ernstig aan en zei:

„Het meest bezorgd ben ik om U.”

„Om mij?” riep ik verbaasd.

„Stil!” fluisterde ze en zette het kind van haar schoot, dat nu zoet met haar pop ging spelen.

„Ik waarschuw u!” vervolgde ze daarna, mijn hand nemend. „U bent vertrouwend en onschuldig, eigenlijk nog een kind. Dat heb ik nu wel begrepen.”

Haar oogen dwaalden rusteloos rond en ik werd een beetje angstig dat ze wartaal zou gaan spreken. Maar na een minuut van stilte begon ze heel samenhangend met me te praten.

Ze keek me met haar groote oogen aan. „Denk niet dat ik mijn gedachten niet bij elkaar heb. Ik weet wat ik zeg. Onthoud dit goed: als u morgen aan het station aan de grens komt, en uw moeder is er niet, weiger dan verder te gaan eer ze komt. Stap in geen geval zonder haar weer in den trein. Roep den chef, de politie, maak elke scène die u wilt — maar ga niet mee.”

Haar woorden brachten me in de grootste verbazing, en als ze niet zoo kalm en nadrukkelijk gesproken had, zou ik opnieuw gedacht hebben dat haar verstand gestoord was.

„Maar hoe kan ik dat nu doen?” protesteerde ik zacht. „En u weet wel dat meneer Reener het daartoe niet zou laten komen. Eer het zoover is zou hij me al gekalmeerd en overreed hebben. Iedereen is immers dadelijk onder den invloed van zijn persoon en zijn woorden. Bovendien — wat voor reden zou ik moeten opgeven voor mijn weigering?”

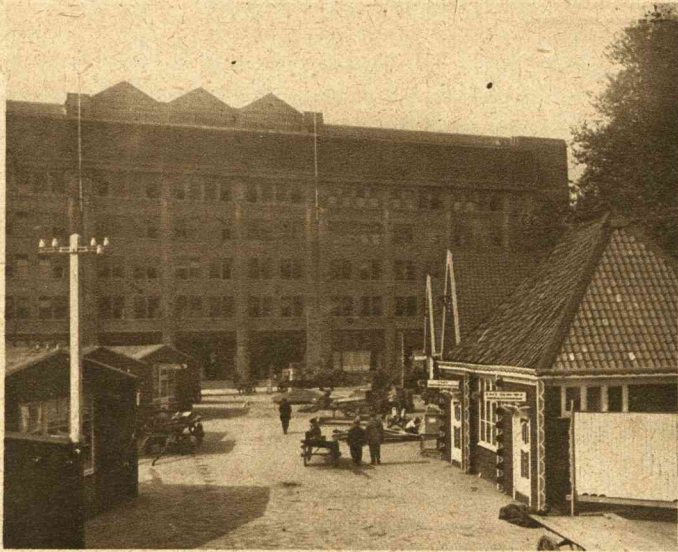
„Desnoods geen reden,” antwoordde ze. „Die komt er niet op aan. De hoofdzaak is dat u niet meegaat zonder uw moeder. U hebt al een paar maal getoond dat u uw wil durft doorzetten. Doe dat nu ook. U bent dapper genoeg. Zet door. Uw veiligheid staat op het spel. Denk daaraan!”

(Wordt vervolgd)

H. PANDER
& ZONEN

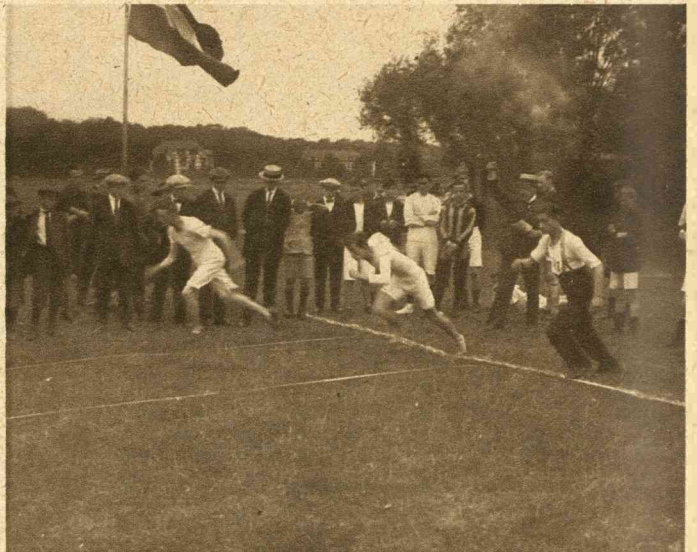
DEN HAAG AMSTERDAM
ROTTERDAM

NIEUWE DESSINS
CRETONNES
BREED 125 CM. FI. 2.35 PER MR.

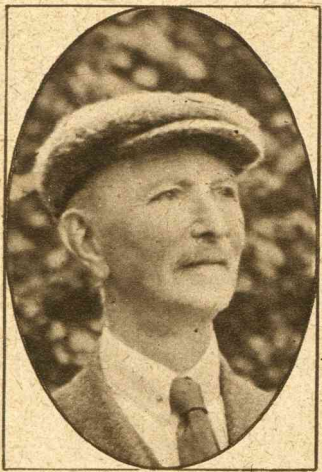
De Vijfde Nederlandsche Jaarbeurs.

zal van 6 tot 16 September te Utrecht gehouden worden. Wij brengen hierboven twee foto's. Links: het vaste Jaarbeursgebouw op het Vredenburg. Rechts: Het nieuwe Jaarbeursrestaurant.

Athletiekwedstrijden van den I.V.B.

op Zondag 4 September te Leiden gehouden. Onze foto werd genomen bij den start van het nummer 100 Meter hardloopen.

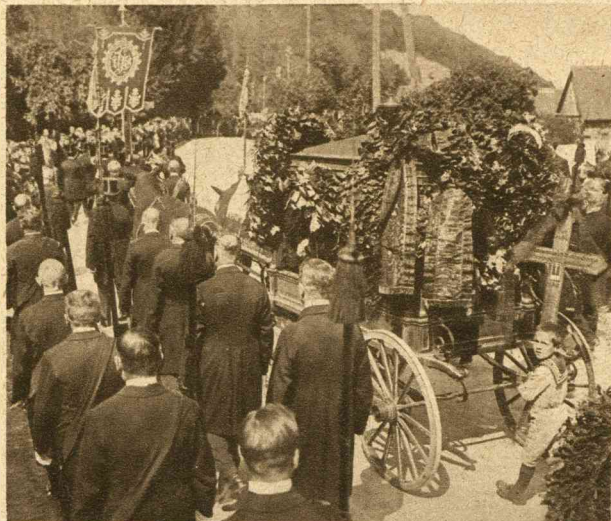
„Sport-Opa”

de heer v. d. Vet, die 6 September l.l. zijn 60-jarig sportjubileum vierde.

Na den dood van Erzberger.

De massa-betooging tegen de reactie, waaraan door ruim 170.000 republikeinen werd deelgenomen. — Clara Zetkin spreekt de menigte toe.

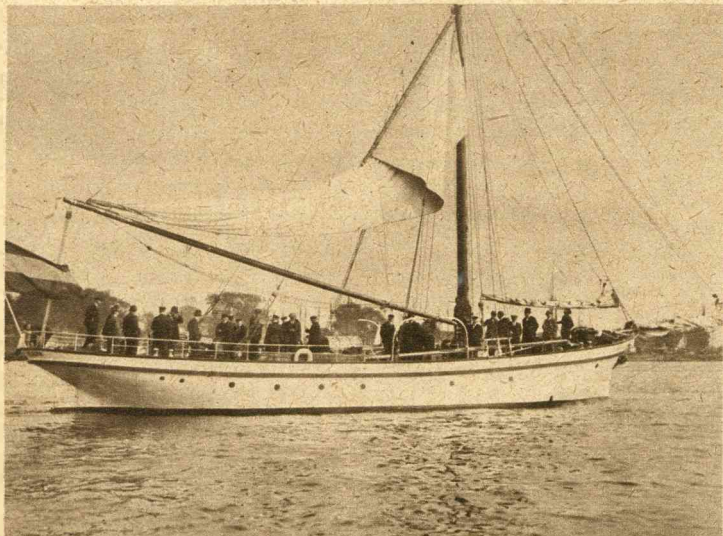

De begrafenis van Erzberger te Biberach.

De lijkwagen onderweg naar de laatste rustplaats.

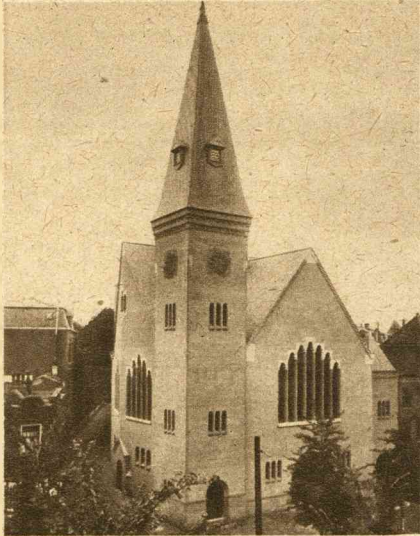

Mrs. Molla Bjurstedt Mallory
de nieuwe wereldkampioene tennissen.

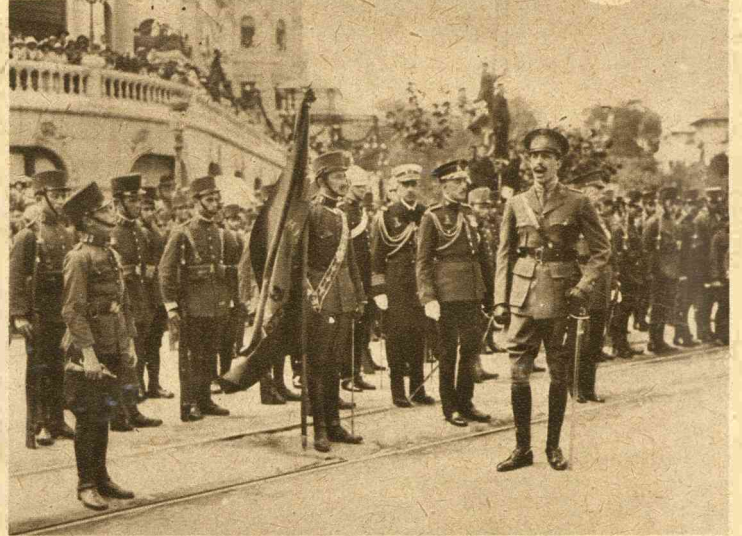
Het Instructie-vaartuig van de Ned. Ver. van Gezagvoerders' bij de Binnenvaart

werd verleden week officieel door Z.K.H. Prins Hendrik te Amsterdam in dienst gesteld. — De „Prins Hendrik” vertrekt naar de Zuiderzee met de autoriteiten aan boord.

De Nieuwe Gereformeerde Kerk te Haarlem

(aan de Ged. Oude Gracht) is verleden week plechtig in gebruik genomen. De kerk heeft ruim duizend zitplaatsen en een fraai orgel.

Naar het opstandige gebied.

Koning Alfons van Spanje houdt een rede tot de soldaten van het Valencia-regiment, die gereed staan naar Marokko te vertrekken. Hun vaandel hebben zij uit de hand van Koningin Victoria ontvangen.

PIXAVON,

zoo schrijft een dokter over dit bekende teerpreparaat voor de verzorging der haren, is uitstekend en van het grootste belang voor de versterking der haarwortels!

Dit wordt door getuigschriften van honderden doktoren bevestigd. De voornaamste resultaten van dit alom gebruikte preparaat zijn:

- 1° een krachtigen haargroei!
- 2° een voorkomen van het uitvallen der haren!
- 3° vermindering van huidschilderfing!

Prijs per flacon 90 cts, groote flacon fl. 1.50 (toereikend voor maanden).